

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัญหาของเด็กภาคเหนือในการเรียนภาษาไทยกลาง

โครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๔

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. ๓๙๒๑๕๗๕, ๓๙๑๕๐๕๘

โดย

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

รองศาสตราจารย์สุไร	พงษ์ทองเจริญ	M.A.	หัวหน้าโครงการ
รองศาสตราจารย์สำออง	หิรัญบุรณะ พิณช	Ph.D.	ผู้ร่วมโครงการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพาศน์	พฤทธิประภา	Ph.D.	ผู้ร่วมโครงการ
อาจารย์มาลัย	เลิศหิรัญวงศ์	ศศ.ม.	ผู้ร่วมโครงการ

150760

๕ ส.ค. ๒๕๒๕

(ก)

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาของเด็กภาคเหนือในการเรียนภาษาไทยกลาง" ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2524 สำเร็จลงได้เพราะคณะผู้วิจัยในโครงการได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานฝ่ายการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้อนุญาตให้ผู้วิจัยได้รับความสะดวกในการเก็บข้อมูลในโรงเรียนศรีจอมทอง และโรงเรียนบ้านสหคียะในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานฝ่ายการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลที่โรงเรียนบ้านนางแตง โรงเรียนบ้านสองแคว และโรงเรียนบ้านใหม่ ในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณบรรดาครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะนิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้ให้ความช่วยเหลือในโครงการนี้มาโดยตลอด

คณะผู้วิจัย

(ช)

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำ	1
	วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
	ความสำคัญของการวิจัย	2
	ขอบเขตของการวิจัย	2
	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
	วิธีดำเนินการวิจัย	12
	เอกสารอ้างอิง	16
	บทที่ 2	การวิเคราะห์ปัญหาของเด็กภาคเหนือในการเรียนภาษาไทย
ปัญหาความเข้าใจ		22
ปัญหาในการฟัง		22
ปัญหาความเข้าใจคำศัพท์ในแบบเรียน		36
ปัญหาในการใช้ภาษา		48
ปัญหาในการใช้คำ		48
ปัญหาในการออกเสียง		55
บทที่ 3	บทสรุป และข้อเสนอแนะ	65
	ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูลเบื้องต้น	65
	ปัญหาที่พบในข้อทดสอบ	66
	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา	71

ภาคผนวก

ข้อทดสอบการฟังฉบับครูและฉบับนักเรียน

ข้อทดสอบการใช้คำ

ข้อทดสอบคำศัพท์

ข้อทดสอบการออกเสียง

บทที่ 1

บทนำ

ใน พ.ศ. 2523 ผู้วิจัยขณะนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาการเรียนภาษาในแหล่งเสื่อมโทรมของกรุงเทพฯ" เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย ระดับประถมปีที่ 2 และ 3 และเพื่อศึกษาวาดูเรียนในแหล่งเสื่อมโทรมแห่งนั้นมีปัญหาอะไรบ้างในการเรียนภาษาไทย ในการวิจัยครั้งนั้นได้มีการเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทราบดีถึงปัญหาในการเรียนภาษาของเด็กเหล่านั้น พร้อมทั้งได้เสนอการปรับปรุงการเรียนการสอนและการสร้างสื่อการเรียนภาษาไทยให้กับเด็กทั่วไปที่มีสภาพ เช่นเดียวกับเด็กในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตยด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้ค้นพบว่าแบบเรียนภาษาไทยที่เด็กในโครงการใช้ เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นแบบเรียนที่เขียนขึ้นด้วยความระมัดระวังและละเอียดถี่ถ้วนทุกแง่มุมที่เด็กในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ทั่วไปควรจะรู้และเรียนได้อย่างดี แต่ปรากฏว่าบทเรียนนั้นยากมากสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบเรียนว่าควรมีหนังสือหลายชุดสำหรับเด็กเก่งที่เรียนได้เร็ว และเด็กอ่อนที่เรียนช้า สำหรับกลุ่มหลังจะต้องมีแบบฝึกหัดเพิ่มเติมอีกมาก

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนภาษาของเด็กในแหล่งเสื่อมโทรมใน พ.ศ. 2523 นั้น ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่จะศึกษาต่อไปถึงปัญหาในการเรียนภาษาของเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นต่าง ๆ เพราะเท่าที่สังเกตการเรียนการสอนในท้องถิ่นต่าง ๆ พบว่าครูที่สอนในระดับประถมศึกษานั้นประสบปัญหามากมายในการที่ใช้ภาษาไทยกลางเป็นสื่อในการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นนั้น ในหลายท้องถิ่นมีปัญหาในการที่ครูจะช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจภาษาที่ใช้ในบทเรียนเท่าที่เห็นปฏิบัติกันอยู่ ถ้าครูผู้สอนสามารถใช้ภาษาท้องถิ่นได้ก็พยายามแก้ปัญหาโดยการอธิบายเพิ่มเติมด้วยภาษาถิ่น เพื่อให้เด็กเรียนเข้าใจถูกต้อง และไม่เสียเวลาเกินไปในการสื่อสาร ข้อสังเกตข้างต้นแสดงให้เห็นว่ามีปัญหาในการสื่อสารจากการใช้ภาษากลางเป็นสื่อการสอนนักเรียนในท้องถิ่นต่าง ๆ จริง

เพื่อให้ได้รับคำตอบว่าปัญหาในการเรียนภาษาไทยกลางของผู้เริ่มเรียนมีอะไรบ้าง ผู้วิจัยจึงร่างโครงการในการที่จะศึกษาปัญหาของนักเรียนในระดับประถมปีที่ 2 ในภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ตามลำดับ ด้วยเหตุที่ว่านักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ยังไม่พร้อมที่จะตอบข้อสอบถามได้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาโดยใช้นักเรียนในชั้นประถมปีที่ 2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 3 ขึ้นไปนั้นมีความคุ้นเคยกับภาษาไทยกลางมากขึ้น ปัญหาคน้อยลงตามลำดับ เพื่อให้การวิจัยนี้ให้คำตอบเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนภาษาไทยกลางของเด็กที่เริ่มเรียนในภาคเหนืออย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงเลือกระดับชั้นประถมปีที่ 2 เป็นตัวแทนของผู้เริ่มเรียน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 ในเขตนอกอำเภอเมืองของจังหวัดเชียงใหม่และลำปางว่ามีปัญหาอะไรในการเรียนแบบเรียนที่ใช้ภาษาไทยกลาง และในการที่ครูใช้ภาษาไทยกลางเป็นสื่อในการสอน

ความสำคัญของการวิจัย

1. จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหนังสือเรียนสำหรับเด็กในชั้นประถมปีที่ 1 และ 2 ในโรงเรียนภาคเหนือ
2. จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนชั้นประถมต้นในโรงเรียนภาคเหนือ
3. เป็นการรวบรวมข้อมูลในการเปรียบเทียบวิเคราะห์ภาษาไทยกลางและภาษาไทยภาคเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ทำกับเด็กชั้นประถมปีที่ 2 ในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง และอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดละประมาณ 100 คน การวิจัยครั้งนี้มิได้ทำกับระดับประถมปีที่ 1 เพราะนักเรียนไม่สามารถเขียนตอบข้อทดสอบได้

2. การถ่ายทอดเสียงของคำในภาษาไทยเหนือ ใช้หลักในการถอดเสียงของ International Phonetics Association แต่ใช้อักษรไทยเป็นสัญลักษณ์แทนเสียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการอ่านสำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาทางภาษาศาสตร์มาโดยตรง สัญลักษณ์ที่ใช้ถ่ายทอดมาจากพจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพ-ไทยเชียงใหม่ของภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การถ่ายทอดเสียงใช้ภาษาไทยเชียงใหม่เป็นเกณฑ์เพื่อกันความสับสนในการรายงาน เพราะภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดลำปางนั้น มีเสียงวรรณยุกต์แตกต่างไปจากไทยถิ่นเหนือจังหวัดเชียงใหม่ แต่ปัญหาในการใช้ภาษาไทยกลางของนักเรียนใน 2 จังหวัดนี้คล้ายคลึงกัน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กภาคเหนือ หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง จังหวัดละ 100 คน

ภาษาไทยกลาง หมายถึงภาษาพูดแบบที่คนในกรุงเทพฯ ใช้และภาษาเขียนที่ใช้อยู่ในหนังสือแบบเรียนของเด็ก

ภาษาไทยเหนือ หมายถึงภาษาพูดที่ใช้อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่และลำปาง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนการสอนมีอะไร เป็นสาเหตุสำคัญ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าที่ผ่านมาพอสรุปผลอย่างกว้าง ๆ¹ ได้ดังต่อไปนี้

1. ระหว่างปี ค.ศ. 1920 - 1940 ถือว่า I.Q. คือสาเหตุสำคัญ
2. ระหว่างทศวรรษ 1950 และ 1960 ถือว่า สิ่งแวดล้อมทางบ้าน คือสาเหตุสำคัญ
3. ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา ถือว่า ภาษา คือสาเหตุสำคัญ

¹Stubbs, Michael Language, Schools and Classrooms: Contemporary Sociology of the School. London: Methuen. 1976.

อย่างไรก็ตาม การถือว่าสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งเพียงประการเดียวมีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของผู้เรียน คงจะไม่ถูกต้องนัก เพราะสาเหตุทั้งหลายเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด แต่เนื่องจากจุดประสงค์ของการวิจัยนี้มุ่งพิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับภาษาเท่านั้น จึงไม่ขอกล่าวถึงสาเหตุด้านอื่น ๆ

ภาษาเกี่ยวข้องกับความสำเร็จและความล้มเหลวในการเรียนการสอนอย่างไร การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาษาซึ่งผู้เรียนใช้ที่บ้านและในชุมชนกับภาษาซึ่งครูใช้เป็นสื่อการสอนในห้องเรียน อาจช่วยให้เราเข้าใจปัญหานี้ดีขึ้น ความจริงวิชา "การวิเคราะห์เชิงแย้ง" (Contrastive Analysis) ก็ยืนยันในเรื่องนี้อยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หลักการใหญ่ ๆ ในเรื่องนี้มีอยู่ว่า ผู้เรียนจะ "ถ่ายทอด" (Transfer) ลักษณะจากภาษาของตนเองไปสู่ภาษาต่างประเทศที่เรียน ถ้าหากการถ่ายทอดที่ว่านั้นเข้ากันได้กับภาษาต่างประเทศก็ถือว่าเป็นการ "ส่งเสริม" (Facilitation) ถ้าเข้ากันไม่ได้ก็ถือว่าเป็นการ "แทรกแซง" (Interference) ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนขึ้นไป

การศึกษาภาษาไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างพจนานุกรมภาษาท้องถิ่นช่วยให้เราเข้าใจปัญหาและความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกลางกับภาษาไทยท้องถิ่นมากขึ้น ผลงานวิจัยทาง "ภาษาศาสตร์เชิงภูมิศาสตร์" (Linguistic Geography) ทำให้เราสามารถอธิบายลักษณะของภาษาท้องถิ่นตามระเบียบวิธีวิทยาศาสตร์ และเมื่อนำเอาผลการวิจัยนั้นมาเปรียบเทียบกับคำอธิบายลักษณะของภาษาไทยกลางซึ่งนักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาค้นคว้าไว้บ้างแล้วทำให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างภาษาทั้งสองชัดเจนขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะของภาษาถิ่นเชียงใหม่และภาษาไทยกลางมีความแตกต่างกัน 2 ประการดังนี้

1. ความแตกต่างด้านเสียง
2. ความแตกต่างด้านคำ

ความแตกต่างทั้งสองประการข้างต้น ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารระหว่าง
ผู้ใช้ภาษาถิ่นเชียงใหม่และภาษาไทยกลางไม่มากนัก

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างของภาษาไทยกลาง
และภาษาไทยเหนือ สรุปได้ดังนี้

1. ความแตกต่างด้านเสียง¹

1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะ

1.1.1 หน่วยเสียงพยัญชนะต้น (Initial Consonants)

ภาษาไทยกลางมีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง ส่วนภาษาไทยเหนือมี
20 หน่วยเสียง ขาดหน่วยเสียง / ร / และ / ช / แต่มีหน่วยเสียงนาสิกเกิดที่เพดาน
แข็ง / ฦ / (/ p /) ซึ่งภาษาไทยกลางไม่มี (ดูตารางที่ 1.1)

หน่วยเสียง ภาษา	พ	ท	ช	ค	ป	ต	จ	ก	อ	บ	ค	ฟ	ส	อ	ท	น	ฦ	ง	ล	ร	ว	ย	
ไทยกลาง	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	
ไทยเหนือ	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x

ตารางที่ 1.1² เปรียบเทียบจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยกลางและ
ภาษาไทยเหนือ

¹รวบรวมจาก ชอนกลิน พิเศษสกุลกิจ หน่วยเสียงภาษาอุบล เชียงใหม่และ
สงขลาเทียบกับกรุงเทพฯ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2516

²เปรียบเทียบ เบญจวรรณ สุนทรากุล หน่วยเสียงภาษาเชียงใหม่ พ.ศ. 2505
ซึ่งมีเสียง /ช/ ปรากฏในคำว่า "ชา" (เครื่องดื่ม) เพียงคำเดียว

ความแตกต่างในค่านเสียงพยัญชนะต้นเกิดขึ้นเพราะในภาษาไทยกลางและ
ภาษาไทยเหนือ ใช้นหน่วยเสียงพยัญชนะที่ต่างกันในคำศัพท์คำเดียวกัน เช่น ภาษาไทยกลาง
ใช้เสียงกักที่มีลม (Voiceless aspirated stops) ภาษาไทยเหนือจะใช้เสียงกัก
ที่ไม่มีลม ดังปรากฏในคำว่า

"พอ"	ภาษาไทยเหนือจะออกเสียงว่า	/ปอ ⁴ /
"พี่"	" "	/ปี ⁴ /
"ทัน"	" "	/ตัน ² /
"ตี"	" "	/ตี ⁴ /
"จา"	" "	/จา ⁶ /
"จาง"	" "	/จาง ⁶ /
"กิด"	" "	/กิด ⁷ /
"กู"	" "	/กู ⁴ /
"เฮา"	" "	/เฮา ² /
"ฐ"	" "	/ฐ ⁶ /
"ยก"	" "	/ยก ⁸ /
"ยิง"	" "	/ยิง ² /

เป็นต้น

สำหรับเสียงพยัญชนะต้นอื่น ๆ นั้น ส่วนมากใช้เหมือนกันหรือถ้าแตกต่างกันก็มี
เพียงบางคำเท่านั้น ดังสรุปไว้ในตารางที่ 1.2

เสียงพยัญชนะต้นไทยกลาง		ภาษาไทยเหนือใช้
1.	พ	พ, <u>ป</u> , ฮ, ฟ
2.	ท	ท, <u>ต</u>
3.	ช	<u>จ</u> , ส
4.	ค	ค, <u>ก</u> , ฮ

เสียงพยัญชนะต้นไทยกลาง		ภาษาไทยเหนือ
5.	ป	ป
6.	ต	ต, ส
7.	จ	จ, ฉ
8.	ก	ก
9.	อ	อ
10.	บ	บ
11.	ค	ค, ต
12.	ฟ	ฟ, ป
13.	ส	ส, ฮ
14.	ฮ	ฮ
15.	ม	ม
16.	น	น, ฮ, อ, ง
17.	ง	ง, น
18.	ด	ด, ม, ย
19.	ร	ร, ฮ, น, ย
20.	ว	ว, ง
21.	ย	ย, ฮ, ง

ตารางที่ 1.2 ความสัมพันธ์ของการใช้พยัญชนะต้นในภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือ
(หน่วยเสียงที่ขีดเส้นใต้คือหน่วยเสียงในภาษาไทยเหนือที่ผิดไปจากภาษาไทยกลาง และเป็น
เสียงที่ปรากฏบ่อยครั้ง)

1.1.2 หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกด (Final Consonants)

หน่วยเสียงพยัญชนะที่สามารถเกิดในตำแหน่งท้ายคำหรือท้ายพยางค์ในภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือมี 9 หน่วยเสียงเท่ากัน ความแตกต่างในการใช้เสียงตัวสะกดในคำมีน้อยมาก ดังสรุปไว้ในตารางที่ 1.3

เสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยกลาง	ภาษาไทยเหนือใช้
1. - ต	- ต, -ก, -ป
2. - ป	- ป
3. - ก	- ก, - ป
4. - บ	- ม, - น
5. - น	- น
6. - ง	- ง, ก
7. - ว	- ว
8. - ย	- ย

ตารางที่ 1.3 ความสัมพันธ์ของการใช้พยัญชนะท้ายในภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือ

1.1.3 หน่วยเสียงประสม (Clusters)

ในภาษาไทยกลาง หน่วยเสียง /ร, ล, ว/ เท่านั้นที่สามารถใช้เป็นพยัญชนะควบกล้ำได้ สำหรับภาษาไทยเหนือมี /ว/ เพียงหน่วยเสียงเดียวที่ใช้เป็นพยัญชนะควบกล้ำ

ในกรณีที่คำในภาษาไทยกลางใช้เสียง /ร/ หรือ /ล/ เป็นพยัญชนะควบกล้ำภาษาไทยเหนือมีแนวโน้มที่จะตัดเสียงควบกล้ำ /ร/ หรือ /ล/ ทิ้ง

ในกรณีที่คำในภาษาไทยกลางใช้เสียง /ว/ เป็นพยัญชนะควบกล้ำภาษาไทยเหนือมีแนวโน้มที่จะยังคงใช้เสียงควบกล้ำนี้อยู่ เช่น "ชวึก" เป็น /ควึก⁷/ "กวาค" เป็น /กวาค³/

พยัญชนะประสมในภาษาไทยกลาง		ภาษาไทยเหนือใช้
1.	พล-	พ, ป
2.	กล-	ค, กว
3.	ปล-	ป, พ
4.	กล-	ก, ค, ล
5.	พร-	พ, ป
6.	คร-	ค, ก
7.	ปร-	พ
8.	ทร-	ต
9.	กร-	ค
10.	คว-	คว
11.	กว-	กว

ตารางที่ 1.4 ความสัมพันธ์ของการใช้พยัญชนะประสมในภาษาไทยกลางกับภาษาไทยเหนือ

1.2. หน่วยเสียงสระ

ภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือมีหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียงเหมือนกัน ส่วนสระประสมนั้นภาษาไทยเหนือไม่มีเสียงสระประสมสั้น / เียะ, เอือะ, -วะ /

สำหรับการเพี้ยนของเสียงสระนั้นมักจะเป็นการเพี้ยนในระหว่างสระที่มีที่เกิดในฐานเดียวกัน หรือฐานใกล้เคียงกัน

1.3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์

ภาษาไทยกลางมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 ระดับคือ

- ก. เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น เช่น คำว่า "ซา"
 ข. เสียงวรรณยุกต์กลางระดับ เช่น คำว่า "คา"
 ค. เสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ตก เช่น คำว่า "ซา"
 ง. เสียงวรรณยุกต์สูง-ตก เช่น คำว่า "ซา"
 จ. เสียงวรรณยุกต์สูง-ขึ้น เช่น คำว่า "คา"

ส่วนเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่โดยเฉพาะมีผู้วิเคราะห์ต่างกันไปหลายกระแส ขอนกติน พิเศษสกุลกิจ¹ จัดระบบเสียง วรรณยุกต์ไทยเชียงใหม่ 6 เสียง เช่นเดียวกับ เบญจวรรณ สุนทรากุล² ส่วนจรรยา บุญพันธ์ และคณะ³ วิเคราะห์ว่าภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 8 เสียง ดังนี้

- ก. เสียงต่ำ-ขึ้น เช่น คำว่า "หมา"
 ข. เสียงกลาง-ระดับ เช่น คำว่า "มา"
 ค. เสียงต่ำ-ตก เช่น คำว่า "แก"
 ง. เสียงสูง-ตก เช่น คำว่า "แม่"
 จ. เสียงสูง-ขึ้น-ตก เช่น คำว่า "เจ้า" (คำขานรับของผู้หญิง)
 ฉ. เสียงสูง-ตก และเส้นเสียงปิด เช่น คำว่า "แก้ว"
 ช. เสียงกลาง-ขึ้น เช่น คำว่า "ชบ"
 ซ. เสียงสูง-ขึ้น เช่น คำว่า "นก"

¹ ขอนกติน พิเศษสกุลกิจ ล.ค.

² เบญจวรรณ สุนทรากุล ล.ค.

³ จรรยา บุญพันธ์ และคณะ พจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพฯ-ไทยเชียงใหม่,
 ภาควิชาภาษาศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524

2. ความแตกต่างในคำ

ภาษาไทยกลาง และภาษาไทยเหนือแตกต่างกันมากในด้านคำศัพท์ จะพบว่ามีการทำพจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพฯ-ไทยเชียงใหม่หลายฉบับ เช่น พระธรรมราชา-นุวัตร¹ เทียบคำศัพท์ภาษาไทยกรุงเทพฯ-ภาษาเหนือประมาณ 5,600 คำ จ.จ.ส.² เทียบคำภาษาเหนือกับภาษาไทยกรุงเทพฯ ประมาณ 2,900 คำ แสน เมืองมา³ เทียบคำศัพท์ภาษาเหนือกับภาษาไทยกลางประมาณ 460 คำ

จะเป็นไปได้หรือไม่ว่าความแตกต่างในด้านเสียงและคำระหว่างภาษาไทยกลาง และภาษาไทยเหนือจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนภาคเหนือแตกต่างจากภาคอื่น งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามภาคภูมิศาสตร์ปรากฏผลดังนี้

คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาคเหนือ สูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเล็กน้อย และนักเรียนในกรุงเทพฯ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด ส่วนนักเรียนในภาคกลางและภาคใต้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมา⁴

¹ ธรรมราชานุวัตร, พระ หลักภาษาไทยพายัพ เชียงใหม่ : พระสิงห์การพิมพ์, พ.ศ. 2502.

² จ.จ.ส. พจนานุกรมภาษาเหนือกรุงเทพฯ โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2499.

³ แสน เมืองมา อุ้มคำเมือง คู่มือพูดภาษาไทยพายัพ เชียงใหม่ : สงวนการพิมพ์, 2512

⁴ กรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปี 2523, กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2524.

ปัญหาที่น่าสนใจต่อไปก็คือ ภาษาถิ่นมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจริงหรือไม่ จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ ปรากฏผลว่า ภาษาท้องถิ่นที่นักเรียนใช้เป็นประจำที่บ้าน มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาอังกฤษมากในปีแรกที่เริ่มเรียน แล้วลดลงตามลำดับ จนทำให้สัมฤทธิ์ผลรวมในปีที่ 3 ไม่แตกต่างกัน¹

สรุปแล้ว ภาษาถิ่นเชียงใหม่อาจจะไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนต้น การวิจัยเรื่องนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อตอบปัญหาดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำรวจปัญหาในการใช้ภาษาไทยกลางสื่อสารกับประชากรภาคเหนือทางคำานเสียง คำศัพท์ และโครงสร้าง โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 1.1 งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 รวบรวมความแตกต่างของภาษาไทยกลางและไทยเหนือทั้งในคำานคำและเสียง
 - 1.3 สัมภาษณ์ครู
 - 1.4 สัมภาษณ์นักเรียน
 - 1.5 สำรวจปัญหาในการใช้ภาษาจากสมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน
 - 1.6 ศึกษาแบบเรียนภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษาของชั้นประถมปีที่ 2 และรวบรวมคำที่เป็นปัญหาของเด็กในภาคเหนือที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเรียนเหล่านั้น
2. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ศึกษาที่ตั้งของ 7 จังหวัดในภาคเหนือ อันได้แก่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ น่าน ลำพูน ลำปาง และแพร่

¹สุวัฒน์ สุกมลสันต์ และอัจฉรา วงศ์โสธร "อิทธิพลของภาษาถิ่นต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตอนปลาย" ใน ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) 2524

2.2 เลือกจังหวัดเชียงใหม่และลำปางเป็นตัวแทนของภาค โดยอาศัย เหตุผล ดังนี้

ก. เอกภาพทางภาษา

ภาษาที่ใช้ในจังหวัดทั้ง 2 ชำตัน เป็นภาษาที่คนภาคเหนือส่วนใหญ่ใช้

ข. ความประหยัดและความคล่องตัวในการเก็บข้อมูล

เนื่องจากจังหวัดทั้ง 2 เป็นจังหวัดศูนย์กลางของภาคเหนือ มีการคมนาคมสะดวก ปลอดภัย อีกทั้งยังมีหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2.3 เลือกอำเภอที่จะทำการเก็บข้อมูลโดยใช้หลักในการพิจารณาว่าเป็น อำเภอรอบนอกที่ใช้การเดินทางด้วยรถยนต์ไม่เกิน 2 ชั่วโมง จากใจกลางเมือง เลือกได้อำเภอจอมทองของเชียงใหม่ และอำเภอเกาะคาของลำปาง ใช้กลุ่มตัวอย่าง อำเภอละประมาณ 100 คน

3. ติดต่อกับผู้อำนวยการฝ่ายการประถมศึกษาของจังหวัดทั้ง 2 เกี่ยวกับโรงเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับผลดังนี้

อำเภอจอมทอง เชียงใหม่ มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือโรงเรียนศรีจอมทอง และโรงเรียนบ้านสบเตี๊ยะ

อำเภอเกาะคา ลำปาง มีกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือโรงเรียนบ้านนางแตง โรงเรียนบ้านสองแควเหนือ และโรงเรียนบ้านใหม่

4. สร้างแบบทดสอบ

รวบรวมปัญหาที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ และการสัมภาษณ์ (ข้อ 1) มาสร้างเป็นแบบทดสอบโดยแบ่งออกเป็นแบบทดสอบความเข้าใจ และแบบทดสอบการใช้ภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แบบทดสอบความเข้าใจ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

4.1.1 ข้อทดสอบการฟัง

เป็นข้อทดสอบแบบมีตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ แต่ละข้อเป็นประโยคในภาษาพูด ซึ่งมีคำศัพท์ที่นักเรียนเกิดความสับสนอันเนื่องมาจากเสียงพยัญชนะสระ และวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันในภาษาถิ่นเหนือและภาษาไทยกลาง หรือคำศัพท์ที่มีคำแตกต่างกัน หรือทั้งคำและความหมายของคำต่างกัน

4.1.2 ข้อทดสอบความเข้าใจคำศัพท์จากหนังสือเรียน

เป็นข้อทดสอบแบบมีตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ แต่ละข้อเป็นคำศัพท์ที่เลือกมาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ประกอบด้วยคำศัพท์ที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนภาคเหนือ ดังนี้

4.1.2.1 คำศัพท์ธรรมดาของภาษาไทยกลาง แต่ภาษาไทยเหนือใช้คำอื่นแทน เช่น ภาษาไทยกลาง "ผีเสื้อ" ภาษาไทยเหนือใช้ /กัม³ เบอ⁵/

4.1.2.2 คำศัพท์ที่เป็นสำนวนในภาษาไทยกลาง ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้คำธรรมดา เช่น "ประนมมือ" ภาษาไทยเหนือใช้ /ไว⁵/

4.1.2.3 คำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือเพราะเป็นภาษาราชการ เช่น "พิจารณา" หรือคำศัพท์ทางวิชาการ เช่น "สัญลักษณ์"

4.2 แบบทดสอบการใช้ภาษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

4.2.1 ข้อทดสอบการใช้คำมี 40 ข้อ เป็นการเลือกคำเพื่อเติมลงไปในช่วงว่างในประโยค ตัวเลือกเป็นคำในภาษาไทยกลาง และภาษาไทยเหนือที่นักเรียนมักจะใช้สับสนในการพูดและการเขียน เช่น นักเรียนจะเรียก "เนื้อเค็ม" ว่า "ชิ้นเค็ม" ทั้งนี้เป็นเพราะในภาษาไทยเหนือเรียกอาหารประเภทเนื้อสัตว์ (วัว, ควาย) ว่า /จิน⁶/

4.2.2 ข้อทดสอบการอ่านฟังเสียงมีทั้งหมด 40 วลี ประกอบ
ด้วยคำที่มีเสียงปัญหาสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นเหนือ ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านคำทั้งหมด
ให้ฟังเป็นรายบุคคล

5. นำแบบทดสอบไปทดลองกับเด็กภาคเหนือที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง
6. ปรับปรุงแก้ไขข้อทดสอบ
7. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง
8. วิเคราะห์และรวบรวมปัญหาจากแบบทดสอบ

เอกสารอ้างอิง

กรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปี 2523 กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ ,
พ.ศ. 2524

จ.จ.ส. พจนานุกรมภาษาเหนือ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, พ.ศ. 2499
จรูญ บุญพันธ์ และคณะ พจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพฯ - ไทยเชียงใหม่ ภาควิชา
ภาษาศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2524

ชอนกลิน พิเศษสกุลกิจ หน่วยเสียงภาษาอุบล เชียงใหม่ และสงขลาเทียบกับกรุงเทพฯ
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, พ.ศ. 2516

ธรรมราชานุวัตร, พระ หลักภาษาไทยพายัพ เชียงใหม่ : พระสิงห์การพิมพ์ ,
พ.ศ. 2502

เบญจวรรณ สุนทรากุล หน่วยเสียงภาษาเชียงใหม่ พ.ศ. 2505

สุพันธ์ สุกมลสันต์ และอัจฉรา วงศ์โสธร "อิทธิพลของภาษาถิ่นต่อผลสัมฤทธิ์ใน
การเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตอนปลาย" ใน ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการศึกษา (เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ. 2524

แสน เมืองมา อุ้มคำเมือง คู่มือพูดภาษาไทยพายัพเชียงใหม่ : สงวนการพิมพ์,
พ.ศ. 2512

Stubbs, Michael . Language, Schools and Classrooms: Contemporary
Sociology of the School. London : Methuen. 1976 ,

การวิเคราะห์ปัญหาของเด็กภาคเหนือในการเรียนภาษาไทยกลาง

ภาษาไทยเหนือ¹ ใช้ในภาคเหนือของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 5 ภาษาถิ่นคือ

1. ภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดเชียงราย
2. ภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดแพร่
3. ภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดน่าน
4. ภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดลำปาง
5. ภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดเชียงใหม่

ภาษาไทยถิ่นเหนือทั้ง 5 ภาษานี้มีโครงสร้างของประโยคเหมือนกัน แต่คำศัพท์มีต่างกันบ้างเล็กน้อย ส่วนเสียงสระและพยัญชนะนั้นคล้ายกัน หากแต่ระดับเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกันอยู่บ้าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักในการถอดเสียงของคำในภาษาไทยเหนือตามแบบของ International Phonetics Association แต่ใช้ตัวอักษรไทยเป็นสัญลักษณ์แทนเสียง เพื่ออำนวยความสะดวกในการอ่าน สัญลักษณ์ที่ใช้นี้เป็นชุดเดียวกับที่ใช้อยู่ในพจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพ - ไทยเชียงใหม่² ของภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เหตุที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดเชียงใหม่เป็นเกณฑ์เพื่อกันความสับสนในการรายงาน เพราะภาษาไทยถิ่นเหนือ จังหวัดลำปางนั้น มีเสียงวรรณยุกต์ต่างไปจากภาษาไทยถิ่น จังหวัดเชียงใหม่อยู่บ้างเล็กน้อย ดังนั้นการเปรียบเทียบ

¹Brown, J. Marvin. From Ancient Thai to Modern Dialect, Bangkok: Social Science Association Press of Thailand, 1965. pp. 12 - 13

²จรรยา บุญพันธ์ และคณะ พจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพ - ไทยเชียงใหม่ ภาควิชาภาษาศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2524, 230 หน้า

เพื่อหาความแตกต่างของภาษาไทยกลาง และภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดลำปาง จะใกล้เคียงกับความแตกต่างของภาษาไทยกลางและภาษาไทยถิ่นเหนือจังหวัดเชียงใหม่

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. พยัญชนะ

เสียงพยัญชนะในภาษาไทยเหนือมี 20 เสียง ดังในแผนภูมิต่อไปนี้

ประเภทของเสียง		ฐานกรณ์		ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ช่องคอ
		ริมฝีปาก	ริมฝีปาก-ฟันบน				
	เสียงก้อง	บ		ค			
เสียงกัก	เสียงไม่ก้อง	ลิติด	ป	ต	จ	ก	อ
		ชนิต	พ	ท		ค	
	เสียงเสียดแทรก		ฟ	ข			ฮ
	เสียงนาสิก	ม		น	ญ	ง	
	เสียงข้างลิ้น						
	เสียงกึ่งสระ	ว			ย		

พยัญชนะภาษาไทยเหนือทั้ง 20 เสียงนี้ เกิดเป็นพยัญชนะต้นได้ทุกเสียง ส่วนพยัญชนะที่เป็นพยัญชนะท้ายได้มีเพียง 8 เสียง คือ / บ / / ต / / ก / / ม / / น / / ง / / ว / / ย /

2. สระ

2.1 สระเดี่ยว

หน่วยเสียงสระในภาษาไทยเหนือมี 9 เสียง (แต่ละเสียงแยกออกเป็นลักษณะสั้นและยาว) ดังแผนภูมิต่อไปนี้

	หน้า		กลาง		หลัง	
	สั้น	ยาว	สั้น	ยาว	สั้น	ยาว
สูง	ี	(ี)	ึ	(ึ)	ุ	(ุ)
กลาง	เ - ะ	(เ -)	เอ - ะ	(เอ - อ)	โ - ะ	(โ -)
ต่ำ	แ - ะ	(แ -)	- ะ	(- ำ)	เ - าะ	(- อก)

2.2 สระประสม

สระประสมในภาษาไทยเหนือมี 6 เสียงคือ

สระเสียงสั้น : เ ี - ะ, เ ึ - ะ, เ ุ - ะ

สระเสียงยาว : เ ี - ย, เ ึ - อก, เ ุ - อก

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเหนือเสียงใหม่

เสียงวรรณยุกต์มี 8 หน่วยเสียง

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 เสียงต่ำขึ้น (low - rising)

ใช้หมายเลข 1 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ มา¹/ ออกเสียง "หมา"

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 เสียงกลางระดับ (mid - level)

ใช้หมายเลข 2 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ เฮา²/ ออกเสียง "เฮา"

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 เสียง ต่ำ-ตก (low - falling)

ใช้หมายเลข 3 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ เหา³/ ออกเสียง "เห่า"

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 เสียง สูง-ตก (high - falling)

ใช้หมายเลข 4 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ นุง⁴/ ออกเสียง "นุ่ง"

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 เสียง สูง-ตก (high - falling) และเส้นเสียงปิด

ใช้หมายเลข 5 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ เขีย⁵/ ออกเสียงคล้ายกับ "เสีย" ในภาษาไทยกลาง แต่เพี้ยนไป

เล็กน้อย เพราะภาษาไทยกลางไม่มีเสียงวรรณยุกต์นี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 6 เสียง สูง-ขึ้น-ตก (high - rising - falling)

ใช้หมายเลข 6 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ เจา⁶/ ออกเสียงคล้ายกับ "เจ้า" ในภาษาไทยกลาง แต่เพี้ยนไป

เล็กน้อย ภาษาไทยกลางไม่มีเสียงวรรณยุกต์นี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 7 เสียง กลาง-ขึ้น (mid - rising)

ใช้หมายเลข 7 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ เจ็บ⁷/ ออกเสียงคล้ายกับ "เจ็บ" ในภาษาไทยกลาง แต่เพี้ยนเล็กน้อย

ภาษาไทยกลางไม่มีเสียงวรรณยุกต์นี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 8 เสียง สูง-ขึ้น (high - rising)

ใช้หมายเลข 8 สำหรับเสียงวรรณยุกต์นี้ เช่น

/ ตุ๊ก⁸/ ออกเสียงคล้ายกับ "ตุ๊ก" ในภาษาไทยกลาง แต่เพี้ยน

เล็กน้อย ภาษาไทยกลางไม่มีเสียงวรรณยุกต์นี้

ข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการสังเกตเด็กภาคเหนือในการฟังและพูดภาษาไทยกลางรวมทั้งการสัมภาษณ์ครู และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดเด็กคนภาคเหนือ พบว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของคำศัพท์และรองลงมาคือเรื่อง ของเสียง ส่วนโครงสร้างนั้นไม่มีปัญหา เพราะทั้งภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือมี โครงสร้างเหมือนกัน

จากการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ภาษาไทยกลางและไทยเหนือพบว่ามีความกำกวมจำนวน ไม่น้อยที่แตกต่างกันใน 2 ภาษานี้ บางครั้งคำ ๆ เดียวกันให้ความหมายต่างกัน เช่น " ก. กับ ข. ผิดกัน" ในภาษาไทยเหนือหมายความว่า " ก. กับ ข. โกรธกัน" ด้วยเหตุนี้ เด็กเล็ก ๆ ที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยกลางจึงเกิดความสับสนขึ้น ตลอดเวลาครูจะต้องสอนทั้ง เนื้อหาในบทเรียนและความหมายของคำหรือวลี เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าเนื้อความที่ตนอ่าน หรือฟังนั้นหมายความว่าอย่างไร

ในการศึกษาปัญหา ผู้วิจัยได้สร้างข้อทดสอบ 2 ชุด คือ

1. ข้อทดสอบความเข้าใจ แบ่งข้อทดสอบออกเป็น 2 ตอน
 - 1.1 ข้อทดสอบความเข้าใจคำศัพท์ในการฟัง
 - 1.2 ข้อทดสอบความเข้าใจคำศัพท์จากบทเรียน
2. ข้อทดสอบการใช้ภาษา แบ่งข้อทดสอบออกเป็น 2 ตอน
 - 2.1 ข้อทดสอบการใช้คำ
 - 2.2 ข้อทดสอบการอ่านฟังเสียง

ลักษณะของข้อทดสอบและจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1. ข้อทดสอบปรนัยมี 3 ฉบับ ได้แก่ ข้อทดสอบความเข้าใจในการฟัง ข้อทดสอบความเข้าใจคำศัพท์จากบทเรียน และข้อทดสอบการใช้คำ มีจำนวนนักเรียนใน กลุ่มตัวอย่าง 216 คน.

2. ข้อทดสอบอ่านปากเปล่ามี 1 ฉบับ ใช้เป็นข้อทดสอบการพหูไต่ให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอ่านคำหรือวลี 40 ข้อ มีจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 101 คน จากข้อทดสอบทั้งหมดรวบรวมปัญหาของเด็กในกลุ่มนี้ได้ดังนี้

1. ปัญหาความเข้าใจ

1.1 ปัญหาในการฟัง

ข้อทดสอบส่วนนี้เป็นการตีความหมายของประโยค ครูอ่านประโยคให้นักเรียนฟัง 1 ประโยค นักเรียนเลือกข้อที่มีความหมายตรงกับประโยคที่นักเรียนได้ยิน ข้อที่ให้ นักเรียนเลือกนั้น ข้อหนึ่งเป็นความหมายของประโยคในภาษาไทยกลาง ส่วนอีกข้อหนึ่ง เป็นความหมายที่นักเรียนเชื่อมโยงประโยคที่นักเรียนได้ยินกับความหมายของคำในภาษาไทย เหนือ

ในตอนต่อไปนี้จะ เป็นข้อทดสอบการฟัง ข้อเลือกที่มีเครื่องหมาย ✓ อยู่ข้างหน้าข้อ แสดงว่าเป็นข้อที่มีความหมายที่ถูกต้อง ส่วนตัวเลขท้ายข้อเลือก หมายถึงจำนวนร้อยละที่ นักเรียนเลือกข้อนั้น ๆ ในแต่ละข้อมีคำอธิบายการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยกลาง และไทยเหนือในเรื่องนั้น ๆ ดังนี้

ปัญหาในการฟังมีสาเหตุมาจากความแตกต่างของภาษาดังนี้

- 1.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับความหมาย
- 1.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ
- 1.1.3 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงสระ
- 1.1.4 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์

1.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับความหมาย

คำศัพท์คำเดียวกันหรือวลีเดียวกัน แต่มีความหมายต่างกันในภาษาไทยกลาง และไทยเหนือกังที่พบในข้อมูลต่อไปนี้

1. เขาช่วยกันกู้เรือก. เขาไปขอยืมเรือ (42.59)✓ ข. เขาช่วยกันเอาเรือที่จมขึ้น (55.56)

ภาษาไทยเหนือใช้คำว่า "กู้" ในความหมายของ "ขอยืม" เมื่อเรือล่มเขาช่วยกัน "เก็บเรือ" /เกบ⁷ เฮีย²/ ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยินประโยคจำนวนหนึ่งจึงเข้าใจว่าเป็นการไปขอยืมเรือ

2. บุญมายินดีกับจันทร์แรม✓ ก. บุญมาพูดว่าเขาดีใจที่จันทร์แรมโชคดี (47.69)ข. บุญมาแสดงความชอบใจจันทร์แรม (51.39)

"ยินดี" ในภาษาไทยกลางตรงกับคำว่า /ยินดี² ดี²/ ในภาษาไทยเหนือ แต่หมายถึง "ชอบใจ" ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยินประโยคนี้อาจจะตีความหมายตามภาษาเหนือคือ "บุญมาแสดงความชอบใจต่อจันทร์แรม"

3. บุญธรรมปากจันฉัก✓ ก. บุญธรรมชอบว่าคนอื่น (43.98)ข. บุญธรรมพูดมาก (53.24)

ในภาษาไทยเหนือ /ปาก³ จัก⁴/ หมายถึง "พูดมาก" /จัก⁴/ เป็นคำวิเศษณ์มีความหมายเหมือนกับ "พูดมากเหลือเกิน" ส่วนในความหมายที่ตรงกับ "ปากจันฉัก" ในภาษาไทยกลาง ภาษาไทยเหนือใช้ /ปาก³ เจ็บ⁷ จำ⁶/

4. ช่วยหยิบหอมให้หิ✓ ก. หอมหมายถึงสิ่งที่ใส่น้ำพริกเปลือกสีแดง (61.11)ข. หอมหมายถึงสิ่งที่ใส่น้ำพริกเปลือกสีขาว (37.04)

คำว่า /หอม¹/ ในภาษาไทยเหนือเป็นได้ทั้งหัวหอมและกระเทียม

5. ไก่มีลูกน้อย

✓ ก. ไก่มีลูกไม่มาก (30.09)

ข. ไก่มีลูกตัวเล็ก ๆ (69.44)

ประโยคนี้ในขณะที่ผู้ที่มีจังหวะหยุดอยู่ระหว่าง "ลูก + น้อย" ซึ่งให้ความหมายว่า "ไก่มีลูกไม่มาก" แต่ในภาษาไทยเหนือ คำว่า "น้อย" ในสถานการณ์เช่นนี้หมายถึง "มีลูกตัวเล็ก ๆ"

6. เขาหันเกล้า

ก. เขาคูเกล้า (62.96)

✓ ข. เขาหมุนเกล้า (35.19)

คำว่า /ฮัน¹/ ในภาษาไทยเหนือ แปลว่า "ดู, เห็น"

7. เด็กคนนี้น่าเอ็นดูจริง

✓ ก. เด็กหน้าตาสวย (70.83)

ข. เด็กมีเรื่องเคืองคร่อมมาก (28.70)

ภาษาไทยเหนือมีคำว่า /เอ็น² ดู²/ หรือ /อิน² ดู²/ หมายถึง "น่าสงสาร" ดังนั้นประโยคนักเรียนจึงตีความหมายว่า "เด็กน่าสงสาร"

8. อย่าไปท่าเรือเลย

ก. ไม่ต้องคอยเรือ (51.58)

✓ ข. ไม่ต้องไปที่ที่จอดเรือ (47.69)

ภาษาไทยเหนือมีคำว่า /ท่า⁵/ หมายถึง "รอ, คอย" และคำว่า /ท่า⁴เรือ²/ ซึ่งหมายถึง "ท่าเรือ" เด็กที่ไม่ชินกับภาษาไทยกลางจึงคิดว่า "ท่าเรือ" หมายถึง "คอยเรือ" ซึ่งคำนี้มีเสียง /ท/ เหมือนกับในภาษาไทยเหนือ

9. เขาแยงท่อน้ำ

- ✓ ก. เขาทำความสะอาดท่อน้ำ (69.91)
- ข. เขาคูท่อน้ำ (30.09)

คำว่า /แยง²/ ในภาษาไทยเหนือ แปลว่า "เพ่ง, มองดู" ส่วนในความหมายของ "ไซ" ภาษาไทยเหนือไซ /จี²/ ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยินประโยคนี้จึงเข้าใจว่ามีความหมาย "มองดู"

10. ขยายจะกินหมาก ต้องทูปให้มัน

- ✓ ก. ขยายจะกินหมาก (72.22)
- ข. ขยายจะกินผลไม้ (27.32)

กะท่อนหนึ่งเป็นผลไม้ชนิดหนึ่งในภาษาไทยเหนือเรียกว่า /มะ³ตอง⁵/ เมื่อนักเรียนได้ยินประโยคนี้ ทั้งที่ผู้อ่านจะมีวรรคเล็กระหว่าง หมาก + ต้อง นักเรียนก็อาจจะไม่ได้ยิน และใช้วิธีตีความหมายว่าสิ่งที่จะต้องทูปให้มันนั้นคือผลกะท่อน

11. แม่เก็บเงินไว้ซื้อแก้ว

- ✓ ก. บ้าจะซื้อที่ใส่น้ำ (70.37)
- ข. บ้าจะซื้อหัวแหวน (29.17)

คำว่า /แก้ว⁵/ อาจหมายถึงภาชนะใส่น้ำหรือพลอยที่ใสหัวแหวนก็ได้

12. แม่บอกให้ฉันซื้อมะเขือ ส้ม และหมู

- ก. แม่บอกให้ฉันซื้อของ 2 อย่าง (60.65)
- ✓ ข. แม่บอกให้ฉันซื้อของ 3 อย่าง (38.43)

ภาษาไทยเหนือเรียกมะเขือเทศว่า /มะ³เชื้อ^๑ม^๕/ ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้ยินคำว่า "มะเชื้อ" และ "ส้ม" จึงเข้าใจว่า เป็นของเพียงสิ่งเดียวแทนที่จะเป็น 2 อย่าง

13. เขานั่งล่อข้ามน้ำ

- ✓ ก. เขานั่งบนยาง (31.94)
- ข. เขาใช้วัวลากสิ่งที่เขานั่ง (67.13)

คำว่า /ล่อ^๖/ ในภาษาไทยเหนือหมายถึง "เกวียน" หรือ "ล้อรถ" ก็ได้

14. คำใสจะไปเขียนบนกระดานดำ

ก. มีคนห้ามคำใสไม่ให้เขียนบนกระดานดำ (44.45)

✓ข. คำใสกำลังเดินไปเขียนกระดานดำ (54.63)

คำว่า /จะ³ ไป²/ ตรงกับในภาษาไทยกลาง "อย่าไป" ด้วยเหตุนี้เมื่อนักเรียนได้ยินประโยคจึงตีความหมายว่า "ห้ามเขียนกระดานดำ"

15. บุญแทนล้างตุ่ม

ก. บุญแทนเป็นแผล (50.46)

✓ข. บุญแทนมีหมอน้ำ (49.07)

/ตุ่ม³/ ในภาษาไทยเหนือหมายถึง "แผล (พุพอง)" ส่วนภาษาชนในน้ำเรียกว่า /(มอ⁵)โอง³/

16. เขาชอบจองฉัน

ก. ฉันมีสิ่งของที่ช่วยไม่ให้ฉันเปียกฝน (55.56)

✓ข. เขามองฉัน (43.98)

/จอง⁵/ ในภาษาไทยเหนือ หมายถึง "รม (กันแดด)" ในขณะที่ "จอง" ในภาษาไทยกลาง หมายถึง "มองดู"

17. บุญตาอายุ 45 ปี แต่ก็ยังคูนุ่มอยู่

✓ก. บุญตาต้องเป็นผู้ชาย (66.67)

ข. บุญตาอาจจะเป็นผู้หญิงหรือชายก็ได้ (31.94)

/นุ่ม³/ ในภาษาไทยเหนือ หมายถึง "อายุน้อย" อาจจะเป็นหญิงหรือชายก็ได้ ในบางครั้งก็ใช้กับเด็กในความหมายว่า "อ่อนหรือใหม่" ในขณะที่คำว่า "นุ่ม" ในภาษาไทยกลางใช้ได้กับคนเพียงอย่างเดียว

18. ทิมลีเหลืองแพทิมลีฟ้า

ก. ทิมลีเหลืองได้คะแนนมากกว่าทิมลีฟ้า (70.83)

✓ ข. ทิมลีเหลืองได้คะแนนน้อยกว่าทิมลีฟ้า (28.70)

ภาษาไทยเหนือมีคำว่า /แป⁶/ แปลว่า "ชนะ" แต่ในปัจจุบันใช้ในความหมายของ "แพ" ในภาษาไทยกลางด้วย ซึ่งแต่เดิมใช้คำว่า /กาน⁶/

19. สุธรรมนั่งรถไปอำเภอนอกเมือง เขาเห็นแพะหลายแห่ง

✓ ก. เขาเห็นสัตว์ (72.22)

ข. เขาเห็นป่าเล็ก ๆ (26.58)

คำว่า /แพะ⁸/ ในภาษาไทยเหนือ หมายถึง "ป่าละเมาะ" ส่วน "แพะ" ที่เป็นสัตว์นั้นเรียกว่า /แพะ⁸/

20. วิเชียรผัดกับมานะ

✓ ก. วิเชียรมีนิสัยไม่เหมือนกับมานะ (44.91)

ข. วิเชียรไม่ผูกกับมานะ (54.63)

คำว่า /พิท⁴/ หมายถึง "โกรธ (ไม่ผูกกัน)" ส่วนความหมายของข้อ ก. นั้นจะใช้ /บอ³ เมียน¹ กัน¹/

21. เด็ก ๆ ชอบกินส้ม

ก. เด็ก ๆ ชอบกินผลไม้ที่เปรี้ยว ๆ หลายอย่าง (55.56)

✓ ข. เด็ก ๆ ชอบกินผลไม้หนึ่งอย่าง (43.98)

คำว่า /ซม⁵/ หมายถึงผลไม้ใด ๆ ก็ได้ที่มีรสเปรี้ยว ในขณะที่ภาษาไทยกลางหมายถึง ผลไม้อย่างเดียว

22. เขาเซ็คแว่น

ก. เขาเซ็คสิ่งที่เขาใช้เวลาแต่งตัว (49.07)

✓ ข. เขาเซ็คสิ่งที่เขาใช้เวลาอ่านหนังสือ (50.93)

คำว่า /แวน⁴/ ในภาษาไทยเหนือหมายถึง "กระจกเงา" ถ้าเป็นแวนตา
จะเรียกว่า /แวน⁴ตา¹/

จากข้อทดสอบพบว่า นักเรียนมีปัญหาทางด้านความหมายของคำจากการฟังดังนี้

คำ	ถูกร้อยละ	ผิดร้อยละ
1. กู	55.56	42.59
2. ยินดี	47.69	51.39
3. ปากจืด	43.98	53.25
4. หอม	61.11	37.04
5. น้อย	30.09	69.44
6. หั้น	35.19	62.96
7. นาเอ็นดู	70.83	28.70
8. ทา	47.69	51.85
9. แยง	69.91	30.09
10. หมาก ต้อง	72.22	27.32
11. แก้ว	70.37	29.17
12. มะเขือ ส้ม	38.43	60.65
13. ล้อ	31.94	67.13
14. จะไป	54.63	44.45
15. ทุม	49.07	50.46
16. จอง	43.98	55.56
17. หนุม	66.67	31.94
18. แพ	28.70	70.83

คำ	ถูกร้อยละ	ผิดร้อยละ
19. แพะ	72.22	26.58
20. ผิด	44.91	54.63
21. ส้ม	43.98	55.56
22. แวน	50.93	49.07
เฉลี่ยร้อยละ	51.37	47.77

ตารางที่ 2.1 เปอร์เซนต์เฉลี่ยปัญหาในด้านการฟังเกี่ยวกับความหมาย

1.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ

ภาษาไทยกลางและไทยเหนือใช้พยัญชนะต่างเสียงกันทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำผิด ดังที่พบในข้อมูลต่อไปนี้

1. ทมาเราเห่า

ก. ทมาของนักเรียนเห่า (36.11)

ข. ทมาเห่านักเรียน (61.57)

นักเรียนมักจะสับสนระหว่างเสียง /ร/ และ /ฮ/ เพราะภาษาไทยเหนือไม่มีเสียง /ร/ ในประโยคข้างต้นนั้น ภาษาเหนือจะพูดเป็น /มา¹ เหา² เหา³/

2. ทองคี่ผิดข้าว

ก. เขาทำอาหาร (63.89)

✓ข. เขาเอาข้าวเม็คดิบออก (34.72)

เด็กสับสนเสียง /พ/ และ /ฟ/ เช่นคำว่า "ฟ้าผ่า" บางคนพูด /พา⁶พา²/ ถึงแม้ว่าภาษาไทยเหนือจะมีคำว่า "ผิด" แต่ก็ออกเสียงว่า /ฟัด⁷/ คำว่า " ผัด " ภาษาไทยเหนือใช้ /คัว⁵/ และ /ฟัด⁷/ (คำจากภาษาไทยกลาง)

3. เขาเห็นควรถิ่นรถโดยสาร

- ✓ก. เขาเห็นควั่ยที่จะขึ้นรถโดยสาร (60.65)
- ข. เขาเห็นไฟลู่กที่รถโดยสาร (37.98)

พยัญชนะประสม /ค/ และ /ว/ ในภาษาไทยกลางมักจะกลายเป็นเสียงพยัญชนะ /ค/ และสระ /ัว/ ด้ว้ยเหตุนี้จึงพบคนไทยเหนือหลายคนออกเสียงของคำว่า "ควัน" เป็น /ควน²/ เมื่อนักเรียนได้ยินประโยคจึงตีความว่า "เขาเห็นควันขึ้นรถโดยสาร"

4. อย่าให้เด็กเดินไปทางขวา

- ✓ก. บอกให้เด็กเดินไปทางซ้ายมือ (62.96)
- ข. อย่าให้เด็กเดินไปบนทางที่ทำไว้ข้ามน้ำ (34.72)

คำว่า "ขวา" เด็กบางคนออกเสียงเป็น /คว¹/ ซึ่งเป็นคำพ้องเสียงของคำว่า "สะพาน" ด้ว้ยเหตุนี้จึงมีเด็กที่เข้าใจว่าประโยคนี้มีความหมายว่า "อย่าให้เด็กเดินไปบนสะพาน"

5. มีคนชวักไขว้

- ✓ก. คนเดินไปเดินมาหลายคน (41.20)
- ข. มีคนหยิบไข้ขึ้นมา (57.87)

เป็นปัญหาทั้งในด้านเสียงและศัพท์ คำว่า "ชวักไขว้" นักเรียนอาจจะได้ยินว่ามีเสียงคล้ายกับ /ควก⁷ ไข²/ "ควักไข้" ในความหมายของ "ชวักไขว้" นั้น ภาษาไทยเหนือใช้คำว่า /ชน¹ชน¹/ มิได้ใช้คำเดียวกับภาษาไทยกลาง

6. มาลีหักดอกไม้

- ✓ก. มาลีเอาดอกไม้เสียบไว้ที่หู (27.78)
- ข. มาลีเก็บดอกไม้ (71.76)

นักเรียนเกิดความสับสนระหว่างเสียงพยัญชนะ /ท/ และ /ค/ ในภาษาไทยเหนือ

ใช้คำว่า /เน็ป⁷/ หมายถึง "ทัต" และ /ตัก⁷/ หมายถึง "ตัก" เมื่อได้ยินประโยค
จึงมีเด็กจำนวนหนึ่งเข้าใจว่าหมายความว่า "มาลีสักคอกไม้"

7. บ้อมเดินไปโรงเรียน ทางนี้ก็ตัน ทางนั้นก็ตัน

✓ ก. บ้อมหาทางออกไม่ได้ (24.07)

ข. บ้อมไปถึงโรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้า (75.93)

ปัญหาของการสับสนเสียง /ท/ และ /ต/ ในภาษาไทยเหนือ คำว่า "ตัน"
ออกเสียงเป็น /ตัน²/ ส่วนคำว่า "ตัน" ออกเสียงเป็น "ตัน" ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยิน
ประโยคจึงเข้าใจว่า "ไปทางนี้ก็ตัน ไปทางนั้นก็ตัน"

8. นันเสื่อเบื่อน

✓ ก. เสื่อไม่สะอาด (46.30)

ข. เสื่อของเพื่อน (51.85)

นักเรียนสับสนระหว่างเสียง /พ/ และ /ป/ ในภาษาไทยเหนือ คำว่า "เพื่อน"
ออกเสียงเป็น /เป็อน⁴/ หรือ /เป็ยน⁴/ ส่วน "เบื่อน" ออกเสียงเป็น /เป็อน⁵/
หรือ /เป็ยน⁵/

9. มุกคามี่ปานสีแดง

ก. มุกคามี่ที่ใส่ของสีแดง (59.26)

✓ ข. มุกคามี่รอยสีแดงอยู่บนตัว (38.89)

นักเรียนสับสนเสียง /พ/ และ /ป/ เช่นเดียวกับข้อ 7 คำว่า "พาน" ไทยเหนือ
เรียก /ปาน²/ หรือ /คัน¹/ ส่วนคำว่า "ปาน" ไทยเหนือเรียกว่า /ปาน¹/ นักเรียนจึง
เข้าใจประโยคนี้ว่าหมายถึง "มุกคามี่พานสีแดง"

10. คุอยู่หน้าโรงเรียน

✓ ก. หน้าโรงเรียนมีร่องน้ำ (40.28)

ข. คนสอนหนังสืออยู่หน้าโรงเรียน (59.72)

ภาษาไทยเหนือไม่มีเสียงควบกล้ำของ /ค/ และ /ร/ หรือ /ล/ "ครู"
ออกเสียงเป็น /คฺ²/ ส่วนคำว่า "ครู" ใช้คำว่า "ร่อนน้ำ" /ฮอง⁴ นำ⁶/ เมื่อนักเรียน
ได้ยินประโยคนี้จึงเข้าใจว่า "ครูอยู่หน้าโรงเรียน"

11. เขาเห็นกล่องใหญ่อยู่ข้างหน้า

✓ ก. เขาเห็นเครื่องสำหรับศิษนาคใหญ่ (36.11)

ข. เขาเห็นถนนสายใหญ่ (63.89)

เช่นเดียวกับข้อ 10 ภาษาไทยเหนือไม่มีเสียงควบกล้ำของ /ก/ และ /ร/ หรือ
/ล/ เมื่อนักเรียนได้ยินคำว่า "กล่อง" คิดว่าเป็น "กอง" ซึ่งมีเสียงคล้ายกับ /กอง²/
ซึ่งแปลว่า "ถนน" ส่วน "กล่อง" ในภาษาไทยเหนือเรียก /กอง¹/

จากข้อทดสอบพบว่านักเรียนมีปัญหาในการฟังเสียงพยัญชนะดังนี้

คำ	ถูกร้อยละ	ผิดร้อยละ
1. เรา	36.11	61.57
2. คัด	63.89	34.72
3. ควร	60.65	37.98
4. ขวา	62.96	34.72
5. ขวกไชว	41.20	57.87
6. ทัด	27.78	71.76
7. คัน	24.07	75.93
8. เบื้อน	46.30	51.85
9. ปาน	38.89	59.26
10. คฺ	40.28	59.72
11. กลอง	36.11	63.89
เฉลี่ยร้อยละ	40.825	58.04

ตารางที่ 2.2 เปอร์เซนต์เฉลี่ยปัญหาด้านการฟังเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ

1.1.3 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงสระ

เสียงสระในคำภาษาไทยกลางและไทยเหนือแตกต่างกัน อาจจะเป็นเสียงสั้น - ยาว เช่น คำว่า "ไม้" ภาษาไทยกลางออกเป็นเสียงสระยาว แต่ภาษาไทยเหนือใช้เสียงสระสั้นเป็น /ไม้⁶/ ในบางครั้งไทยกลางและไทยเหนือใช้เสียงสระต่างกัน แต่ไปตรงกับคำอีกคำหนึ่งในภาษาไทยกลาง ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายผิดได้ ตัวอย่างเช่น คำว่า "เสื่อ" ภาษาไทยเหนือเรียกว่า "เสียด"

ต่อไปนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการฟังประโยคซึ่งมีคำที่นักเรียนมีปัญหาในการฟัง

1. มีเหตุใหญ่ที่ปลายนา

ก. เห็นเหตุขึ้นที่ปลายนา (38.89)

✓ ข. เกิดเรื่องใหญ่ที่ปลายนา (60.19)

ถึงแม้ว่าในภาษาไทยเหนือจะมีสระเสียงสั้นและเสียงยาว แต่ในบางครั้งคำในภาษาไทยเหนือใช้สระสั้น แต่ภาษาไทยกลางใช้เสียงยาว เช่น คำว่า "น้ำ" ภาษาไทยเหนือออกเสียงเป็น /น้ำ⁶/ จึงเกิดความสับสนขึ้น คำว่า "เหตุ" ภาษาไทยเหนือออกเสียงเป็น /เฮต²/ ส่วน "เห็น" ไทยเหนือออกเสียงเป็น /เฮ็ด⁷/ ในขณะที่ฟังคำทั้งสองนี้ นักเรียนก็จับเสียงไม่ค่อยจะถูกต้อนักกว่าคำใดหมายถึงอะไร

2. เขาไม่ชอบโจทท์เลข

✓ ก. เขาไม่ชอบคำถามเกี่ยวกับเลข (44.44)

ข. เขาไม่ชอบเขียนตัวเลข (55.56)

เช่นเดียวกับข้อ 1 เป็นปัญหาของเสียงสระสั้น - ยาว นักเรียนจึงสับสนคำว่า จด - โจทท์

3. เขาเห็นหยากไย่

ก. เขาเห็นยักษ์ตัวใหญ่ (58.33)

✓ ข. เขาเห็นใยสีกา (39.35)

ข้อนี้อาจจะเป็นปัญหาของเสียงสระสั้น - ยาว ระหว่าง หยาก และ ยักษ์ และ อาจจะเป็นปัญหาของคำศัพท์ด้วยก็ได้ เพราะภาษาไทยเหนือเรียก "หยากโย" ว่า /โย² กัม¹ ปุง⁶ /

4. เขาชอบเข้าบ่อย

ก. เขาชอบกินอาหารชนิดหนึ่ง (70.83)

✓ ข. เขาชอบเดินในถนนเล็ก ๆ (29.17)

ปัญหาเสียงสระสั้น - ยาว ทั้งคำว่า "เข้า" และ "เข้า" ในภาษาไทยเหนือออกเสียงเป็น /เคา⁵ / ดังนั้นนักเรียนจึงแยกคำไม่ได้ว่าประโยคที่ใช้ทดสอบหมายถึงอะไร

5. เขาเขียนรูปเสีย

✓ ก. รูปของเขาไม่สวย (34.26)

ข. เขาวาดรูปสัตว์ที่ดูมาก (64.35)

ปัญหาเสียงสระ เื่อ และ เีย คำว่า "เสีย" ในภาษาไทยเหนือคือ /เซื่อ¹ / หรือ /เซีย¹ / ดังนั้น เมื่อนักเรียนได้ยินประโยคจึงเข้าใจว่า หมายถึง "เขาเขียนรูปเสีย"

6. เขาเป็นเสมียนพอนัน

ก. หน้าตาเขาคด้ายพอนัน (33.33)

✓ ข. เขาทำงานกับพอนัน (66.67)

ปัญหาเสียงสระ เื่อ และ เีย คำว่า "เหมือน" ภาษาไทยเหนือใช้ /เมื่อน¹ / หรือ /เมียน¹ / นอกจากนั้นอาจจะเป็นปัญหาของคำศัพท์ยากด้วยเพราะคำว่า "เสมียน" ไม่ใช่คำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ในความหมายนี้ภาษาไทยเหนือใช้คำอธิบายว่า "คนทำงาน" หรือ /คน² เกียะ⁸ กาน¹ / ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยินประโยคนี้จึงเข้าใจว่า "เขาเหมือนพอนัน"

จากข้อทดสอบ พบว่านักเรียนมีปัญหาในการฟังอันเกิดจากเสียงสระดังนี้

คำ	ถูกร้อยละ	ผิดร้อยละ
1. เหตุ	60.19	38.89
2. โจทย์	44.44	55.56
3. หยากไย	39.35	58.33
4. เซ้า	29.17	70.83
5. เสี่ย	34.26	64.35
6. เสมียน	66.67	33.33
เฉลี่ยร้อยละ	45.68	53.55

ตารางที่ 2.3 เปอร์เซนต์เฉลี่ยปัญหาคำการฟังเกี่ยวกับเสียงสระ

1.1.4 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยเหนือมี 8 ระดับ ในขณะที่ภาษาไทยกลางมีเพียง 5 ระดับ นักเรียนจะมีปัญหา ถ้าคำในภาษาไทยกลางมีคำที่มีความหมายต่างกัน แต่ใช้เสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่น

1. ทONGคำ ที่หัวแตก

ก. ทONGคำที่หัวคนอื่นแตก (53.24)

✓ ข. มีคนบอกทONGคำว่่าที่หัวแตก (43.98)

คำว่า "ตี" ในภาษาไทยเหนือออกเสียงเป็น /ตี¹/ ซึ่งเป็นเสียงเดียวกับ "ตี" ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ยินประโยคนี้จึงเข้าใจว่าหมายถึง "ทONGคำที่หัวคนอื่นแตก"

ในข้อทดสอบมีปัญหาเกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์เพียง 1 ข้อ จึงขอตัดปัญหาเกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์ออก เพราะข้อมูลไม่เพียงพอ

สรุปปัญหาที่พบทางด้านการฟัง

ปัญหาทางด้านการฟัง	เปอร์เซ็นต์ผิด
1. เกี่ยวกับความหมาย	47.77
2. เกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ	58.04
3. เกี่ยวกับเสียงสระ	53.55

ตารางที่ 2.4 ปัญหาทางด้านการฟัง

1.2 ปัญหาความเข้าใจคำศัพท์จากแบบเรียน

ข้อสอบส่วนนี้สร้างขึ้นจากการรวบรวมคำศัพท์ที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากหนังสือภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ ของกรมวิชาการ คำศัพท์ที่เป็นปัญหานี้ให้นักเรียนเลือกออกมาเป็น 2 ลักษณะคือ

1.2.1 คำศัพท์ที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน

1.2.2 คำศัพท์ที่เคยได้ยินแล้ว

ในกรณีที่เคยได้ยินแล้ว ให้นักเรียนเลือกความหมายของคำนั้น

คำศัพท์ทั้ง 2 ลักษณะนี้ จำแนกประเภทของความยากออกเป็น 3 ประเภทคือ

ก. คำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในภาษาไทยกลางและไทยเหนือ แต่ใช้คำที่ต่างกัน เช่น ไทยกลางใช้ "ผีเสื้อ" แต่ไทยเหนือใช้ /กัม³เบอ⁵/ ปรากฏในข้อทดสอบ 13 คำ

ข. คำศัพท์ที่เป็นสำนวนในภาษาไทยกลาง แต่ความหมายเดียวกันนี้ ไทยเหนือใช้ภาษาธรรมดา เช่น ภาษาไทยกลางใช้ "ประนมมือ" ไทยเหนือใช้/ไว⁵/ หรือมีสำนวนในภาษาไทยเหนือ เช่น "ตึนนิทา" ไทยเหนือใช้ "เล่าขวัญ" /เล่า⁴ควัน¹/ มีคำประเภทนี้ 14 คำ

ค. คำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ อันได้แก่คำที่ใช้ในภาษาราชการ คำศัพท์เฉพาะ หรือคำศัพท์ทางวิชาการ เช่นคำว่า "สัญลักษณ์" ปรากฏในข้อทดสอบ 13 คำ

ตัวอย่างของข้อทดสอบ

ผีเสื้อ

- ก. ผีชนิดหนึ่ง
- ข. แมลงชนิดหนึ่ง
- ค. ไม่เคยได้ยิน

ในการทำข้อทดสอบนั้น ถ้านักเรียนเคยได้ยินคำศัพท์นั้นมาแล้วจึงจะเลือกข้อ ก. หรือ ข. ส่วนคำที่นักเรียนไม่เคยได้ยินให้เลือกข้อ ค.

การสร้างตัวเลือก ก. และ ข. ในข้อทดสอบนั้น ผู้วิจัยใช้ความหมายของคำที่มีอยู่ในภาษาไทยเหนือ หรือตีความจากคำที่มีเสียงใกล้เคียงในภาษาไทยเหนือ ตัวอย่างเช่น คำว่า "ผีเสื้อ" นั้นในภาษาไทยเหนือโบราณ หมายถึง เทวดาชนิดหนึ่งที่ทำให้ความปกป้องคุ้มครอง

จากข้อทดสอบปรากฏผลดังนี้

1.2.1 คำศัพท์ในแบบเรียนที่นักเรียนยังไม่เคยได้ยินมาก่อน

ผลของข้อทดสอบ พบว่านักเรียนไม่เคยได้ยินคำศัพท์มาก่อน คิดเป็นร้อยละ แบ่งตามประเภทของคำศัพท์ได้ดังนี้

ก. คำศัพท์ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันของภาษาไทยกลาง แต่ภาษาไทยเหนือใช้คำอื่น ดังปรากฏในตารางที่ 2.5

คำ	ไม่เคยได้ยินคิดเป็นร้อยละ
1. มะละกอ	22.69
2. น้อยหน้า	21.76
3. ชาวสวย	20.83
4. เข้มคเข้ม	25
5. กราบเรือ	29.63
6. หูหนวก	18.06
7. ขาแพลง	20.37
8. โกลาหล	18.98
9. ปีบ	8.33
10. พุทรา	13.89
11. สับปะรด	11.57
12. บึง	18.52
13. เลอะเทอะ	11.11
	เฉลี่ยร้อยละ 18.52

ตารางที่ 2.5 คำศัพท์ประเภทที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนไม่เคยได้ยิน

ช. คำศัพท์ที่เป็นสำนวนในภาษาไทยกลาง แต่ภาษาไทยเหนือใช้คำธรรมดา
ดังปรากฏในตารางที่ 2.6

คำ	ไม่เคยได้ยินคิดเป็นร้อยละ
1. ตินินินทา	35.65
2. พันธุ์พืช	24.07
3. สาทัด	21.30
4. สาราภาพ	19.11
5. ตะครุบ	23.61
6. สงบเสงี่ยม	20.37
7. กระฉับกระเฉง	18.98
8. ชื่นชม	7.41
9. กระตาก	11.57
10. (เรือ)โคลงเคลง	7.87
11. ประนมมือ	8.8
12. เจ้าจอ	10.10
13. ในหลวง	12.50
14. ลูกเจี๊ยบ	8.33
	เฉลี่ยร้อยละ 15.89

ตารางที่ 2.6 คำศัพท์ประเภทสำนวนที่นักเรียนไม่เคยได้ยิน

ค. คำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ เพราะเป็นคำที่ใช้ในภาษาราชการ คำศัพท์เฉพาะ หรือคำศัพท์ทางวิชาการ ดังปรากฏในตารางที่ 2.7

คำ	ไม่เคยได้ยินคิดเป็นร้อยละ
1. สัญญลักษณ์	26.85
2. อพยพ	20.83
3. อวัยวะ	24.07
4. อาคาร	18.06
5. ทรชนัก	17.13
6. พิจารณา	14.35
7. ความผาสุก	15.28
8. พาหนะ	25.93
9. ภาชนะ	25.93
10. คนจร	20.37
11. ลมสังค	14.81
12. อนุสาวรีย์	22.69
13. ทางสาธารณะ	15.28
	เฉลี่ยร้อยละ 20.12

ตารางที่ 2.7 คำศัพท์ภาษาราชการที่นักเรียนไม่เคยได้ยิน

1.2.2 คำศัพท์ที่นักเรียนเคยได้ยินมาแล้ว

สำหรับคำที่นักเรียนเคยได้ยินมาแล้ว อาจจะเข้าใจความหมายผิดพลาด โดยการศึกษาความหมายที่ตนได้ยินหรือโยงความหมายกับคำในภาษาไทยเหนือในข้อทดสอบ แต่ละข้อมีข้อเลือก 2 ข้อ ข้อหนึ่งคือข้อที่ถูก มีเครื่องหมาย (✓) อยู่ข้างหน้าข้อ แต่ละข้อมีจำนวนร้อยละที่นักเรียนเลือกข้อนั้น ๆ

ก. คำศัพท์ในชีวิตประจำวันของภาษาไทยกลาง แต่ภาษาไทยเหนือใช้คำอื่น นักเรียนรู้จักและเข้าใจความหมายถูกต้อง คิดค่าเฉลี่ยได้ร้อยละ 58.02

1. มะละกอ

ก. ผักชนิดหนึ่ง (24.55)

✓ ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง (75.45)

คำว่า "มะละกอ" ภาษาไทยเหนือเรียกว่า /มะ³โกย⁵เตศ⁴/

2. น้อยหน้า

ก. เด็กผู้ชาย (27.22)

✓ ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง (72.78)

คำว่า "น้อยหน้า" ภาษาไทยเหนือเรียกว่า /บะ³นอย⁵แน⁵/

3. ข้าวสวย

ก. ข้าวสารเม็ดยาว ๆ (64.2)

✓ ข. ข้าวที่สุกแล้วไม่แฉะ (53.80)

คำว่า "ข้าวสวย" ภาษาไทยเหนือเรียกว่า /คาว⁵จาว⁵/

4. เข้มคเข้ม

✓ ก. ใช้จ่ายอย่างระวัง (53.09)

ข. เข้มคั่น (46.91)

คำว่า "เข้มคเข้ม" ภาษาไทยเหนือใช้ /คี่⁵ที³/ หรือ /คี่⁵จี่⁸/

5. กราบเรือ

ก. นั่งไหว้อยู่บนเรือ (61.84)

✓ข. ส่วนหนึ่งของเรือ (38.16)

คำว่า "กราบเรือ" ภาษาไทยเหนือใช้ /กาบ³ เสือ²/ ซึ่งเป็นคำที่มีเสียงใกล้เคียงกับภาษาไทยกลาง แต่เป็นคำที่อยู่ห่างจากตัวเด็ก เพราะเด็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ใช้เรือ

6. หูหนวก

ก. หูมีน้ำไหลออกมา (41.24)

✓ข. หูไม่ได้ยินเสียง (58.76)

คำว่า "หูหนวก" ภาษาไทยเหนือใช้ /ฮู¹ ลิ่ง³/

7. ขาแพลง

✓ก. ปวดขาเพราะขาบิด (46.51)

ข. ขาหัก (53.49)

คำว่า "ขาแพลง" ภาษาไทยเหนือใช้ /คา¹ แปง²/

8. เขาทำงานกันโกลาหล

✓ก. คนหลายคนทำงานกันอย่างสับสน (45.14)

ข. คนทำงานข้างถนน (54.86)

คำว่า "โกลาหล" ภาษาไทยเหนือใช้ /วุน⁴ วะ⁸ วาย²/

9. ปีบ

✓ก. เครื่องใช้สำหรับใส่น้ำหรือน้ำมัน (51.01)

ข. เสียงร้องของนก (48.98)

คำว่า "ปีบ" ภาษาไทยเหนือใช้ /โป⁵/

10. พุทรา

- ✓ ก. ผลไม้ชนิดหนึ่ง (54.45)
- ข. พระพุทธรูป (43.55)

คำว่า "พุทรา" ภาษาไทยเหนือใช้ /มะ³ ตัน²/

11. สับปะรด

- ก. รถใช้ตัดหญ้า (27.23)
- ✓ ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง (72.77)

คำว่า "สับปะรด" ภาษาไทยเหนือใช้ /มะ³ คะ³ นัต⁷/

12. บึง

- ก. แมลงชนิดหนึ่ง (37.5)
- ✓ ข. ที่ ๆ มีน้ำขัง (62.5)

คำว่า "บึง" ภาษาไทยเหนือใช้ /นอง¹/

13. เลอะเทอะ

- ✓ ก. สกปรก (69.8)
- ข. เสียหาย (30.2)

คำว่า "เลอะเทอะ" ภาษาไทยเหนือใช้ /เพอะ⁷/

ข. คำศัพท์ที่เป็นสำนวนในภาษาไทยกลาง แต่ไทยเหนือใช้ภาษาธรรมชาติอธิบาย
ความหมาย หรือมีสำนวนพิเศษ ในการเลือกความหมายผิด เพราะตีความหมายจากคำที่
คนได้ยิน มีทั้งหมด 14 คำ นักเรียนรู้จักและเข้าใจความหมายถูกต้อง คิดเฉลี่ยได้ร้อยละ

60.22

1. จิตินินทา

- ก. ชมเชย (45.32)
- ✓ ข. พுகถึงคนอื่นอย่างไม่ดี (54.68)

ในความหมายนี้ภาษาไทยเหนือใช้ /เลา⁴ ครัน¹/

2. พันธุ์พืช

- ✓ ก. ต้นไม้เล็ก ๆ ที่แข็งแรง (58.54)
- ข. ลูกสัตว์ที่แข็งแรง (41.46)

ในความหมายของ "พันธุ์" นั้นภาษาไทยเหนือใช้คำว่า "เชื้อ" หรือ /เจือ⁶/ ทั้งในลักษณะที่เป็นพืชและสัตว์

3. สาทิส

- ✓ ก. ร้ายแรง (64.12)
- ข. หักทำ (35.88)

ภาษาไทยเหนือใช้การอธิบายความหมายนี้ว่า /เป็น¹ นัก⁷/ "เป็นมาก" ไม่มีสำนวนพิเศษ

4. สาราภาพ

- ✓ ก. พுகความจริง (50.87)
- ข. รูปสวย ๆ (49.13)

ภาษาไทยเหนือใช้คำว่า /ฮับ⁸ พิต⁷/ "รับผิด" หรือ /ยอม² มอก³/ "ยอมบอก"

5. ตะครุบ

- ก. ต้นไม้ชนิดหนึ่ง (55.15)
- ✓ ข. จับ (44.85)

คำว่า "ตะครุบ" ภาษาไทยเหนือใช้ /ฮับ⁸/ ซึ่งเป็นคำเดียวกับคำว่า "จับ"

6. สงบเสงี่ยม

- ✓ ก. ไม่วุ่นวาย (44.19)
- ข. ของใช้ (55.81)

ภาษาไทยเหนือใช้ /เจียม² ตัว¹/ "เจียมตัว" แทนคำว่า "สงบเสงี่ยม"

7. กระจับกระจาง

ก. ฝักชนิดหนึ่ง (36.57)

✓ ข. ว่องไว (63.43)

ภาษาไทยเหนือไม่มีคำว่า "กระจับกระจาง" แต่ใช้วิธีอธิบายความหมายนี้ด้วย
คำว่า /ไว²/ หรือ /เวย²/ เช่น /เฉียะ⁸ การ¹ เวย²/ "ทำงานเร็ว"
/ฦาง⁴ เวย²/ "เดินเร็ว"

8. ชื่นชม

ก. สดชื่น (52)

✓ ข. พอใจ (48)

สำนวนนี้ภาษาไทยเหนือใช้ /ชอบ⁴ ใจ¹/ "ชอบใจ"

9. กระจาก

ก. ที่อยู่ของคนจน (19.37)

✓ ข. เสียงร้องของไก่ (80.63)

ภาษาไทยเหนือใช้คำอธิบายเสียงร้องของไก่เพียง /ไก³ ฮอง⁶/ "ไกร้อง"

10. เรือโคลงเคลง

✓ ก. เรือโยก (54.77)

ข. เรือลม (45.23)

ภาษาไทยเหนือใช้ /เฮื่อ² โญก⁴/ "เรือโยก"

11. ประนมมือ

ก. โบกมือ (19.8)

✓ ข. ไหว้ (80.2)

ภาษาไทยเหนือใช้คำ /ไว⁵/ ซึ่งเป็นคำธรรมดาแทนสำนวน

12. เจ้าจ้อ

- ✓ ก. สัตว์ชนิดหนึ่ง (69.59)
- ข. จ้าวที่ขอมนั่ง (30.41)

ในความหมายว่า "ลิง" นั้นภาษาไทยเหนือใช้ /วอก⁴/ ไม่มีคำเรียกที่เป็น
การขนานนามพิเศษ

13. ในหลวง

- ✓ ก. พระเจ้าแผ่นดิน (75.66)
- ข. คนตัวใหญ่ (24.34)

คำว่า "ในหลวง" ไม่ใช่คำศัพท์ที่รู้จักกันแพร่หลายนักในภาษาไทยเหนือ คนใน
ถิ่นไกล ๆ ยังคงเรียกว่า /เจ้า⁵ ปอ⁴ สวง¹/ "เจ้าพ่อหลวง" หรือรับคำภาษาไทยกลาง
/พะ⁷ เจ้า⁵ ยู³ ฮัว¹/ "พระเจ้าอยู่หัว"

14. ลูกเจี๊ยบ

- ก. ลูกนก (46.46)
- ✓ ข. ลูกไก่ (53.54)

ภาษาไทยเหนือใช้คำว่า /ไก³ นอย⁵/ "ไกเล็ก"หรือ"ลูกไก่" ไม่มีการ
ขนานนามพิเศษ เช่นเดียวกับในคำว่า "เจ้าจ้อ"

ค. คำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ อันได้แก่คำที่ใช้ในภาษาราชการ คำศัพท์เฉพาะ
หรือคำศัพท์ทางวิชาการ ปรากฏในข้อทดสอบ 13 คำ นักเรียนตอบถูกต้องคิดค่าเฉลี่ยได้
ร้อยละ 51.14

1. สัญญลักษณ์

- ✓ ก. เครื่องหมาย (57.59)
- ข. รับปากว่าจะทำ (42.41)

2. อพยพ
- ก. มีความร้อน (33.92)
 - ✓ ข. ย้ายที่อยู่ (60.08)
3. อวัยวะ
- ✓ ก. ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (35.98)
 - ข. อ้วน (64.02)
4. อาคาร
- ก. วันต่อจากวันจันทร์ (50.28)
 - ✓ ข. ตึกหรือบ้าน (49.72)
5. กระจก
- ก. ของหนัก (55.87)
 - ✓ ข. แน่ใจ (61.84)
6. พิจารณา
- ก. ทำนา (53.51)
 - ✓ ข. คิด (46.49)
7. ความผาสุก
- ก. อาหารที่สุกแล้ว (43.72)
 - ✓ ข. อยู่เป็นสุขสบาย (56.28)
8. พาหนะ
- ก. ของหนัก (46.25)
 - ✓ ข. สิ่งที่เราไปตามที่ต่าง ๆ (53.75)
9. ภาชนะ
- ✓ ก. ของใช้ (51.88)
 - ข. รถชนิดหนึ่ง (48.12)

10. คนจร
- ก. คนไม่มีเงิน (56.40)
 - ✓ ข. คนที่มาจากที่อื่น (43.6)
11. ลมสังค
- ก. ลมพัดแรง (60.87)
 - ✓ ข. ลมไม่พัด (39.13)
12. อนุสาวรีย์
- ✓ ก. รูปปั้นสำหรับเป็นที่ระลึกถึงคนที่ตายแล้ว (53.29)
 - ข. เสาคันใหญ่ (46.71)
13. ทางสาธารณะ
- ✓ ก. ทางที่ทุกคนใช้ได้ (55.19)
 - ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง (44.81)

2. ปัญหาในการใช้ภาษา

2.1 ปัญหาในการใช้คำ

ผู้วิจัยได้ทดสอบปัญหาในการใช้คำโดยการเติมคำในช่องว่าง โดยการเลือกคำซึ่งใช้ในภาษาไทยกลางและไทยเหนือ เป็นภาษาที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน แต่ทั้ง 2 ภาษาใช้คำที่ต่างกัน ตัวเลือกทั้ง 2 คำนี้ คำหนึ่งเป็นคำในภาษาไทยกลาง ส่วนอีกคำหนึ่งเป็นคำในภาษาไทยเหนือ ในข้อสอบตอนต่อไปนี้มีเครื่องหมาย ✓ ข้างหน้าตัวเลือกของข้อทดสอบแต่ละข้อ หมายถึงข้อที่ถูกต้องในภาษาไทยกลาง ส่วนตัวเลขข้างท้ายของตัวเลือก หมายถึงจำนวนร้อยละที่นักเรียนเลือกทำในแต่ละข้อ

ต่อไปนี้เป็นข้อสอบ

1. เขา _____ เลื้อย
 ก. ไล่ (71.76) ข. นุ่ง (27.32)
2. ควาทชอบนอนแช่น้ำใน _____
 ก. บวก (81.48) ข. บ่อ (15.28)
3. นักโทษถูกขังอยู่ใน _____ 10 ปี
 ก. คุก (68.06) ข. คอก (31.02)
4. เขาชอบกินข้าวกับ _____
 ก. ขึ้นเค็ม (42.13) ข. เนื้อเค็ม (54.17)
5. พ่อของฉันทัน _____ มุทรวินละ 10 มวน
 ก. คุศ (37.96) ข. สุ่ม (59.72)
6. มานะทำงานเหนียวตลอดวัน เขาจึงเข้านอน _____ กว่าทุกวัน
 ก. เร็ว (35.19) ข. เข้า (64.35)
7. ห้องนี้ _____ เหลือเกิน
 ก. แคม (53.24) ข. กีด (44.44)
8. มานีทำมีด _____ สุวรรณ
 ก. บาคมือ (63.43) ข. จับมือ (34.72)
9. ข้า _____ คอปัญญา เขาจึงรีบตีมน้ำ
 ก. ตืด (50.46) ข. แค้น (49.07)
10. เขาเอาธงไป _____ ข้างหลังโรงเรียน
 ก. ขวาง (38.43) ข. เท (60.19)
11. ผักเหล่านี้ _____ มาก เพราะเขาเพิ่งตัดมาจากต้น
 ก. หนุ่ม (53.24) ข. สด (45.83)
12. เขาเดินไม้ใส่รองเท้า จึงถูกหนาม _____ เท้า
 ก. ตำ (24.54) ข. บัก (75)

13. วันนี้แม่ฉันไปวัด เพราะเป็นวัน _____
 ก. พระ (64.35) ข. คีล (35.19)
14. บ้านหลังนั้น _____ มาก แต่มีคนอยู่ถึง 15 คน
 ก. น้อย (61.57) ข. เล็ก (38.43)
15. อูษาเดินไปโรงเรียนได้ เพราะเขา _____ แล้ว
 ก. ใหญ่ (41.20) ข. โต (58.33)
16. วันไหนหนาวมาก น้ำมันหมูจะ _____
 ก. แข็ง (39.82) ข. กระจ่าง (57.87)
17. อายาพูด _____ นัก ฉันทนวกหู
 ก. ดัง (61.57) ข. แกรง (36.57)
18. เขาตัว _____ จึงเก็บมะม่วงไม่ถึง
 ก. ต่ำ (58.33) ข. เตี้ย (39.82)
19. ป้าของฉัน _____ ลูกแมว
 ก. ชั่ง (42.59) ข. เกลี่ยค (56.62)
20. มานิตย์อายุเก่าชวบ _____
 ก. กว่า (56.02) ข. ปลาย (42.59)
21. รถคันนี้เก่าแล้ว แต่ยังเล่นได้ _____ มาก
 ก. ไว (38.43) ข. เร็ว (59.72)
22. วันไหนอากาศร้อนจัด ฉันทชอบนอนบน _____
 ก. ศาล (37.04) ข. เสื่อ (62.5)
23. เกียรติตื่นนอนแล้วไม่ชอบเก็บ _____
 ก. ที่นอน (67.13) ข. สาลี (32.87)
24. ห้องเรียนของฉันอยู่ชั้น _____
 ก. ลุ่ม (42.13) ข. ล่าง (57.87)

25. เขาหยุดทอหนังสือเพราะเขา _____
 ก. ปวดหัว (62.04) ข. เจ็บหัว (37.04)
26. เขาไปโรงเรียนไม่ได้เพราะเขา _____
 ก. ลุ่ท้อง (33.33) ข. ท้องเสีย (65.28)
27. เด็กคนนี้นิสัยไม่ดี เขาชอบ _____
 ก. ละการ (34.72) ข. ไม่ทำงาน (64.82)
28. เขาเล่าเรื่อง _____
 ก. แท้ (32.41) ข. จริง (66.20)
29. เขาใช้ _____ ตัดผ้า
 ก. กรรไกร (58.80) ข. มีดยับ (38.89)
30. เด็กคนนั้น _____ มาก เขาใส่เสื้อขาดและสกปรกมาโรงเรียน
 ก. ทุกข์ (41.20) ข. จน (57.41)
31. เขาชอบนั่งบนพื้นมากกว่านั่ง _____
 ก. ตั้งอี่ (22.22) ข. เก้าอี้ (77.32)
32. มานะเป็นเด็ก _____ มาก เขาจึงสอบได้ที่หนึ่งเสมอ
 ก. ขยัน (71.76) ข. หมั่น (27.32)
33. มาลีหกล้ม เขาเจ็บหน้าแข้ง _____ เดียว
 ก. นิด (57.87) ข. น้อย (41.20)
34. _____ พอดีจะไปในเมือง
 ก. วันพดนี้ (47.69) ข. วันพรุ่งนี้ (57.85)
35. ข้างบ้านของเขาเป็น _____
 ก. พุงนา (80.56) ข. โห่งนา (18.98)
36. คีนนี้พระจันทร์ไม่ _____ เลย
 ก. งาม (25.46) ข. สวย (74.54)

37. แถวนี่ดินไม้ดี ต้นไม้จึงไม่_____เลยสักต้น
 ก. งาม (53.24) ข. ใหญ่ (46.3)
38. ทนทานนั้นคุมมาก ระวังมันจะ_____เอา
 ก. กัด (68.06) ข. ขม (31.94)
39. จันทราใส่เสื้อ_____
 ก. เหมาะ (15.28) ข. สวย (83.80)
40. สิ่งที่เขาบอกเขอนั้น_____แล้ว
 ก. แมน (31.02) ข. ถูก (68.06)

หมายเหตุ คัดข้อสอบหมายเลข 34, 35 ออกไปจากข้อมูล เพราะเป็นเรื่องของ
 *เสียงสระมากกว่าการใช้คำศัพท์

สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างในด้านการใช้คำมีดังนี้

คำ	ถูกร้อยละ	ผิดร้อยละ
1. ใส	71.76	28.25
2. บอ	15.28	84.72
3. คุก	68.06	31.95
4. เนื้อเค็ม	54.17	45.83
5. สวบ	59.72	40.27
6. เร็ว	35.19	64.81
7. แคม	53.24	46.75
8. บาคมือ	63.43	36.57
9. ทิค	50.46	49.53

คำ	ถูกร้อยละ	ผิดร้อยละ
10. เขา	60.19	39.82
11. สด	45.83	54.17
12. คำ	24.54	75.46
13. พระ	64.35	35.65
14. เล็ก	38.43	61.57
15. โต	58.33	41.66
16. แข็ง	39.82	60.18
17. ค้าง	61.57	38.42
18. เตี้ย	39.82	60.18
19. เกลี่ยค	56.02	43.98
20. กว้าง	56.02	40.28
21. เร็ว	59.72	40.28
22. เลื้อ	62.5	38.5
23. ที่นอน	67.13	32.87
24. ล่าง	57.87	42.13
25. ปวดหัว	62.04	37.97
26. ทองเสียบ	65.28	34.72
27. ไมทำงาน	64.82	35.18
28. จริง	66.2	33.8
29. กรรไกร	58.8	41.2
30. จน	57.41	42.59
31. เกาอี้	77.32	22.68
32. ชยัน	71.76	28.25

คำ	ถูกร้อยละ	* ผิดร้อยละ
33. นึก	57.87	42.13
34. สวย	74.54	25.46
35. งาม	53.24	46.76
36. กัก	68.06	31.94
37. สวย	83.8	16.21
38. ถูก	68.06	31.95
เฉลี่ยร้อยละ	57.7	42.3

ตารางที่ 2.8 ปัญหาการใช้คำ

* ผิด = ตอบผิด และเว้นว่าง

2.2 ปัญหาในการออกเสียง

ข้อทดสอบส่วนนี้ประกอบด้วยวลีทั้งหมด 40 วลี ซึ่งมีคำที่เป็นปัญหาสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาถิ่นเหนือ ในการทดสอบ ผู้วิจัยได้ให้นักเรียน 55 คน ในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และ 101 คน ในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางอ่านข้อสอบทีละคนให้คะแนนคำที่นักเรียนพูดผิดคำละ 1 คะแนน ข้อสอบที่ให้นักเรียนอ่านมีดังนี้

ไปคั้วย	แปรงพัน	อมรม	ปลดปลอย	ถัวยชาม
สกปรก คนเคี้ยว	เครื่องบิน	เกี้ยวข้าว	สวยงาม	ร้องไห้
กวาดบ้าน ขวาทัน	เลือดเนื้อ	เพี้ยวเตร	งานไม้	ขนมเหนียว
เลือดสาค กว้างขวาง	เพี้ยวแห้ง	เขาเขี้ยว	กลางวัน	ความรัก
เจ็บป่วย ควันไฟ	ร่ำรวย	เกลือเค็ม	ฟ้าผ่า	เรือคว่า
เหนียวกว่า กวักมือ	ไกวเปล	เผื่อแผ่	ยักษ์ใหญ่	ย่าเท้า
นำฉา ช่วยเหลือ	ข้างฝา	ของเหลว	ไผ่ผืน	

2.2.1.1 ปัญหาเสียงพยัญชนะเคี้ยว มีดังนี้

2.2.1 ออกเสียง /ฟ/ เป็นเสียง /ฟ/ คิดเป็นร้อยละ 9.23
ดังปรากฏในตารางที่ 2.9

คำ	ออกเสียง /ฟ/ เป็น /ฟ/	คิดเป็นร้อยละ
1. เผื่อ	/เผื่อ ³ / → /เผื่อ ³ / → /เพี้ยว ³ /	4 9.61
2. แผ่	/แพ ³ / → /แพ ³ /	8.33
3. ผ่า	/พา ³ / → /พา ³ /	5.76
		เฉลี่ยร้อยละ 9.23

ตารางที่ 2.9

2.2.1.2 ออกเสียง /ค/ เป็น /ต/ เช่น "เค็ม" /เค็ม²/ → /แก้ม²/
คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.20

2.2.1.3 ออกเสียง /ช/ เป็น /ซ/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 15.22
ดังปรากฏในตารางที่ 2.10

คำ	ออกเสียง /ช/ เป็น /ซ/	คิดเป็นร้อยละ
1. ชาม	/ชาม ² / → /ซาม ² /	7.69
2. ฉ่า (ฉา)	/ฉ่า ¹ / → /ซ่า ¹ /	20.51
3. (ฉ่า) ฉา	/ฉา ¹ / → /ซา ¹ /	20.51
4. ช่วย	/ช่วย ⁴ / → /ชอย ⁴ /	7.05
	/โชย ⁴ /	5.12
		เฉลี่ยร้อยละ 15.22

ตารางที่ 2.10

2.2.1.4 ออกเสียงรวิ /ร/ เป็นเสียงข้างต้น /ล/ เพราะภาษาไทยเหนือ
ไม่มีเสียง /ร/ อยู่ในภาษาคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.5 ดังปรากฏในตารางที่ 11

คำ	ออกเสียง /ร/ เป็น /ล/	คิดเป็นร้อยละ
1. (อบ) รบ	/รบ ² / → /ลบ ² /	83.33
2. ร้อง (ไ้)	/ร้อ ⁵ / → /ล้อ ⁵ /	95.51
3. รัก	/ร้ ⁵ / → /ล้ ⁵ /	87.82
4. รำ (รวย)	/ร้ ⁴ / → /ล้ ⁴ /	88.46
5. (รำ)	/รว ² / → /ลว/	60.89
	→ /โลย/	26.92
6. เรือ	/เรือ ² / → /เลือ ² /	82.05
		เฉลี่ยร้อยละ 87.5

ตารางที่ 2.11

2.2.1.5 ออกเสียงกึ่งสระ /ย/ เป็นเสียงนาสิก /ฃ/ คิดเป็นค่าเฉลี่ย
ร้อยละ 4.03 ดังปรากฏในตารางที่ 2.12

คำ	ออกเสียง /ย/ เป็น /ฃ/	คิดเป็นร้อยละ
1. ยักษ์	/ยัก ⁵ / → /ฃัก ⁵ /	3.8
2. ไหญ่	/ไย ³ / → /ไฃ ³ /	3.8
3. ย้ำ	/ยัม ⁴ / → /ฃัม ⁴ /	4.48
		เฉลี่ยร้อยละ 4.03

ตารางที่ 2.12

2.2.1.6 ออกเสียงกึ่งสระ /ว/ เป็นเสียงนาสิก /ง/ ในคำว่า "วัน"
/วัน²/ → /งน²/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 5.12

2.2.2 เสียงพยัญชนะประสม

2.2.2.1 ตัดเสียงควบกล้ำ /ว/ ออกจากพยัญชนะประสม /กว-/และ/คว-/
คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 23.47 ดังปรากฏในตารางที่ 2.13

คำ	ออกเสียง /กว-/เป็น/ว-/	คิดเป็นร้อยละ
1. กว้า	/กว้า ³ / → /กั้ว ³ /	14.1
2. กวัก	/กวัก ³ / → /กวก ³ /	23.07
	→ /กวก ⁵ /	5.13
3. กวาด	/กวาด ³ / → /กวค ³ /	23.07
4. กว้าง	/กว้าง ⁴ / → /กวง ⁴ /	25
		เฉลี่ยร้อยละ 22.59

คำ	ออกเสียง /กว-/เป็น/ว-/	คิดเป็นร้อยละ
	<u>ออกเสียง /คว-/เป็น/ว-/</u>	
5. ขวา	/ควา ¹ / → /คว ¹ /	26.28
	→ /คา ¹ /	2.56
6. ขวาง	/ควาง ¹ / → /ควง ¹ /	16.02
7. ความ	/ความ ² / → /ควม ² /	17.3
8. คว้น	/คว้น ² / → /ควน ⁴ /	32.69
	→ /คั้น ² /	1.92
	→ /คน ² /	2.47
9. คว่า	/คว่า ⁴ / → /ควม ⁴ /	20.51
	→ /คัม ³ /	4.48
	เฉลี่ยร้อยละ	24.35
	ค่าเฉลี่ยรวม	23.47

ตารางที่ 2.13

ข้อสังเกต นอกจากการตัดเสียงควบกล้ำ /ว/ แล้วยังพบว่านักเรียนออกเสียงสระเปลี่ยนไปด้วยเช่น

1. คำว่า "กว้าง" /ควาง⁴/ นักเรียนออกเสียงเป็น /ควอง/ ร้อยละ 3.5

2. คำว่า "ไกว" /ไกว/ นักเรียนออกเสียงเป็น /กอย²/ ร้อยละ 4.8

และออกเสียงเป็น /โกย²/ ร้อยละ 4.48

2.2.2.2 ออกเสียง /ร/ เป็น /ล/ ในพยัญชนะประสม /ปร/ และ /คร/
ร้อยละ 33.33 ดังปรากฏในตารางที่ 2.14

คำ	ออกเสียง /ร/เป็น /ล/	คิดเป็นร้อยละ
1. แปร่ง	/แปร่ง ² / → /แปร่ง ² /	32.05
2. (สก) ปรก	/ปรก ³ / → /ปลก ³ /	40.38
3. เครื่อง	/เครื่อง ⁴ / → /เคื่อง ⁴ /	27.56
		เฉลี่ยร้อยละ 33.33

ตารางที่ 2.14

2.2.2.5 คัดเสียง /ร/ ออกจากพยัญชนะประสม /ปร/, /ทร/ และ /คร/

คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.2 ดังปรากฏในตารางที่ 2.15

คำ	คัดเสียง /ร/จากพยัญชนะประสม	คิดเป็นร้อยละ
1. แปร่ง	/แปร่ง ² / → /แปร่ง ² /	48.71
2. ปรก	/ปรก ³ / → /ปลก ³ /	50.0
3. เทร	/เทร ³ / → /เท ³ /	64.74
4. เครื่อง	/เครื่อง ⁴ / → /เคื่อง ⁴ /	33.33
		เฉลี่ยร้อยละ 49.2

ตารางที่ 2.15

2.2.2.4 คัดเสียง /ล/ ออกจากพยัญชนะประสม /ปล/, /กล/ คิคเป็นค่าเฉลี่ย ร้อยละ 62.56 ดังปรากฏในตารางที่ 2.16

คำ	คัดเสียง /ล/ จากพยัญชนะประสม	คิคเป็นร้อยละ
1. ปลค	/ปลค ³ / → /ปลค ³ /	60.25
2. ปลอย	/ปลอย ³ / → /ปลอย ³ /	35.25
	→ /ไปย ³ /	12.18
3. เปล	/เปล ² / → /เปล ² /	81.41
4. กลาง	/กลาง ² / → /กลาง ² /	62.82
5. เกลือ	/เกลือ ² / → /เกลือ ² /	46.15
	→ /เกย ² /	14.74
		เฉลี่ยร้อยละ 62.56

ตารางที่ 2.16

2.2.3 ปัญหาในเสียงสระ

2.2.3.1 ปัญหาเสียงสระเดี่ยว มีรายละเอียดดังนี้

ก. ออกเสียงสระยาวในภาษาไทยกลาง เป็นเสียงสระสั้นหรือเปลี่ยนเสียงสั้นเป็นสระยาวตามที่ได้อธิบายต่อไปนี้

1. ออกเสียง /แ-/ เป็นเสียง /แะ-/ พบในคำว่า "แห้ง" ซึ่งออกเสียงสระยาว /แอง⁴/ แต่นักเรียนออกเป็นเสียงสระสั้นร้อยละ 5.12

2. ออกเสียงสระ /-า/ ในภาษาไทยกลางเป็นเสียงสระ /-ะ/ คิคเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 9.43 ดังปรากฏในตารางที่ 2.17

คำ	ออกเสียงสระ /-า/เป็น/-ะ/	คิดเป็นร้อยละ
1. กว้าง	/กว้าง ⁴ / → /กวง ⁴ /	7.69
2. กวาท	/กวาท ³ / → /กวัต ³ /	10.89
3. (เกี่ยว) ข้าว	/คาว ⁴ / → /เคา ⁴ /	9.61
4. ความ(รัก)	/ควา ² / → /ควัม ² /	5.76
5. ชาม	/ชาม ² / → /ชัม ² /	7.69
6. ไม้	/มาย ⁵ / → /มัย ⁵ /	17.31
	→ /มัย ⁴ /	3.21
7. เท้า	/ทาว ⁵ / → /เทา ⁵ /	3.84
		เฉลี่ยร้อยละ 9.43

ตารางที่ 2.17

3. ออกเสียงสระ /โ-ะ/ ในคำภาษาไทยกลาง เป็น /โ-/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ
 4.17 ดังปรากฏในตารางที่ 2.18

คำ	ออกเสียง /โ-ะ/เป็น/โ-/	คิดเป็นร้อยละ
1. สก (ปรก)	/ชก ³ / → /โชก ³ /	3.2
2. (สก) ปรก	/ปรก ³ / → /โปก ³ /	5.13
		เฉลี่ยร้อยละ 4.165

ตารางที่ 2.18

✓ ข. ออกเสียงสระ /เ-/ เป็น /เีย/ ดังที่พบใน "เหลว" /เลว¹/ → /เลีย¹/
คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 30.77

ค. ออกเสียงสระ /เ-/ เป็น /แ-/ ดังที่พบในคำว่า "เหลว" /เลว¹/ → /แลว¹/
คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 5.77

2.2.3.2 ปัญหาเสียงสระประสม

ก. ออกเสียงสระประสม /เีย/ เป็น /เ-/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.56
ดังปรากฏในตารางที่ 2.19

คำ	ออกเสียง /เีย/เป็น/เ-/	คิดเป็นร้อยละ
1. เกี้ยว (ข้าว)	/เกี้ยว ³ / → /เกว ³ /	37.82
2. เขี้ยว	/เคี้ยว ¹ / → /เคว ¹ /	41.03
3. (คน) เคี้ยว	/เคี้ยว ² / → /เคว ² /	48.08
4. เที้ยว	/เที้ยว ⁴ / → /เทว ⁴ /	42.95
5. เหี้ยว	/เียว ³ / → /เว ³ /	37.18
6. เหนี้ยว	/เนี้ยว ¹ / → /เนว ¹ /	42.31
		เฉลี่ยร้อยละ 41.56

ตารางที่ 2.19

ข. ออกเสียงสระประสม /เ-อ/ เป็น /เ-ย/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 19.05
 ดังปรากฏในตารางที่ 2.20

คำ	ออกเสียง /เ-อ/ เป็น /เ-ย/	คิดเป็นร้อยละ
1. เกลือ	/เกลือ ² / → /เกย ² /	12.82
2. เครื่อง (บิน)	/เครื่อง ⁴ / → /เคยง ⁴ /	33.33
3. เผื่อ (แม่)	/เผื่อ ³ / → /เพย ³ /	15.38
4. เนื้อ	/เนื้อ ⁵ / → /เนย ³ /	26.28
5. เรือ	/เรือ ² / → /เลย ² /	6.41
6. เลือด	/เลือด ⁴ / → /เลยต ⁴ /	25.0
7. เลื่อ	/เลื่อ ³ / → /เลย ³ /	14.10
		เฉลี่ยร้อยละ 19.05

ตารางที่ 2.20

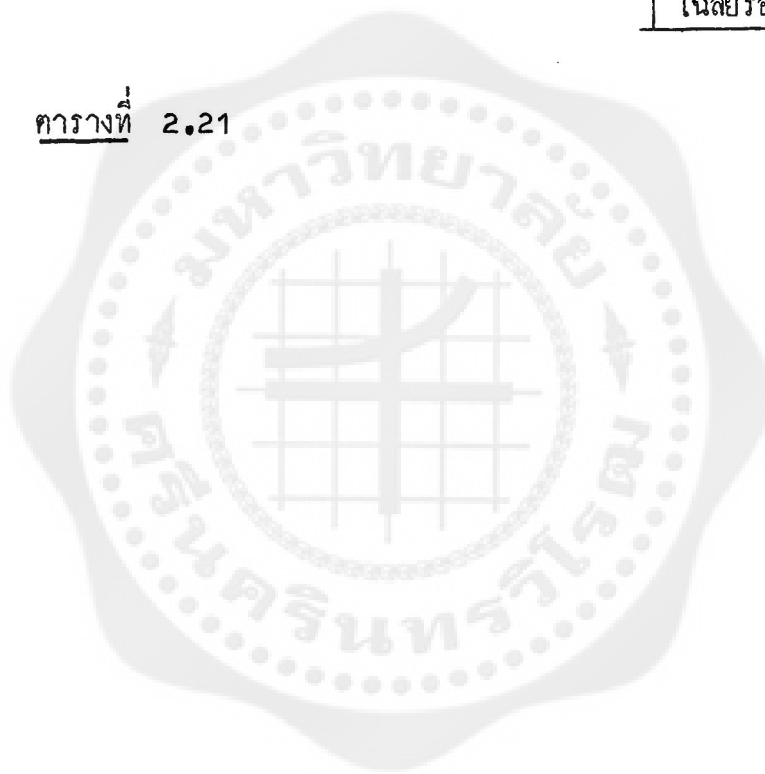
ค. ออกเสียงสระประสม /เ-อ/ เป็น /เ-อ/ พบในคำว่า "เหน้อย"
 /เหน้อย³/ → /เนอ³/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 13.46

ง. ออกเสียงสระประสม /ว-เ-อ/ เป็น /โ-เ-อ/ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 29.01 ดังปรากฏ
 ในตารางที่ 2.21

คำ	ออกเสียง /ว-เ-อ/ เป็น /โ-เ-อ/	คิดเป็นร้อยละ
1. ชวย	/ชวย ⁴ / → /โชย ⁴ /	14.10
	→ /โชย ⁴ /	5.12
2. ควย	/ควย ⁴ / → /โคย ⁴ /	51.28
3. ถวย	/ทวย ⁴ / → /โทย ⁴ /	46.15

คำ	ออกเสียง /-ัว/เป็น /โ-/ /ปว ³ / → /โป ³ / /รว ² / → /โล ² / /ชว ¹ / → /โช ¹ /	คิดเป็นร้อยละ
4. ป่วย	/ปว ³ / → /โป ³ /	17.30
5. รวย	/รว ² / → /โล ² /	16.03
6. สวย	/ชว ¹ / → /โช ¹ /	28.85
		เฉลี่ยร้อยละ 29.81

ตารางที่ 2.21

บทที่ 3

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนภาษาไทยกลางของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอเกาะคาในจังหวัดลำปาง ผู้วิจัยพบปัญหาในการเรียนหลายประการของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง นับตั้งแต่ข้อมูลเบื้องต้นอันได้แก่ การสังเกตเด็ก การสัมภาษณ์ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 รวมทั้งข้อมูลที่ได้รับจากข้อทดสอบซึ่งสร้างขึ้นโดยการวิเคราะห์เชิงแย้ง (contrastive analysis) ปัญหาที่พบสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูลเบื้องต้นในการสังเกตเด็ก การสัมภาษณ์ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 ซึ่งถือว่าเป็นผู้เริ่มเรียนปรากฏว่านักเรียนมีปัญหาในความเข้าใจ การพูดรวมทั้งการออกเสียง และการเขียนที่เกี่ยวข้องกับการแทรกแซงของภาษาไทยเหนือในภาษาไทยกลาง ดังนี้

1.1 ความเข้าใจภาษาไทยกลาง

ในห้องเรียนครูพูดเป็นภาษาไทยกลาง มีคำอธิบายเป็นภาษาไทยเหนือแทรก และในบางครั้งครูก็พูดเป็นภาษาไทยเหนือโดยตลอด เพราะครูอ้างว่านักเรียนฟังคำอธิบายเป็นภาษาไทยกลางไม่เข้าใจ

ในแบบเรียนมีคำเป็นจำนวนไม่น้อยที่นักเรียนอ่านแล้วจะไม่เข้าใจความหมายของคำเหล่านั้น ครูต้องให้ความหมายของคำเป็นภาษาไทยเหนือควบคู่ไปด้วย เช่น "ผีเสื้อหมายถึงคำเบ้อ /กัม³ เบอ⁵/" คำอธิบายเหล่านี้เป็นการเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอนที่จะต้องทำขึ้นเอง เป็นการอธิบายด้วยปากเปล่าเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ

1.2 การพูดและการออกเสียง

นักเรียนสนทนาโต้ตอบระหว่างกันด้วยภาษาไทยเหนือทั้งสิ้น ในการพูดกับครูในห้องเรียน นักเรียนบางคนและบางห้องก็ยังคงพูดเป็นภาษาไทยเหนือโดยตลอด หรือบางครั้งก็พูดภาษาไทยกลางปนกับภาษาไทยเหนือ เช่น เด็กคนหนึ่งวิ่งมาบอกครูว่า "ครูคับ สมใจตัว เลียคออกเต็มปากเลยคับ" (= ครูครับ สมใจกลม เลียคออกเต็มปากเลยครับ) ปัญหาในลักษณะนี้พบบ่อยครั้งในเวลาที่นักเรียนอ่านออกเสียง ปรากฏว่านักเรียนออกเสียงสระและพยัญชนะบางเสียงของภาษาไทยกลางไม่ได้ จึงใช้เสียงในภาษาไทยเหนือแทน เช่น นักเรียนอ่านคำว่า "เครื่องบิน" เป็น "เคี้ยงบิน"

1.3 การเขียน

ในแบบฝึกหัดเขียนเรียงความและจดหมาย ซึ่งนักเรียนเขียนเอง พบว่านักเรียนใช้สำนวนในภาษาเหนือ เช่น "เมื่อวานนี้หนูเจ็บหัวจึงมาโรงเรียนไม่ได้" ในที่นี้ "เจ็บหัว" คือ "ปวดศีรษะ"

2. ปัญหาที่พบในข้อทดสอบ แบ่งออกเป็น ปัญหาความเข้าใจและปัญหาในการใช้ภาษา

2.1 ปัญหาความเข้าใจ แบ่งออกเป็นปัญหาในการฟัง และปัญหาความเข้าใจศัพท์ในแบบเรียน

2.1.1 ปัญหาในการฟัง แบ่งออกเป็น

2.1.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของคำ

2.1.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ

2.1.1.3 ปัญหาเกี่ยวกับเสียงสระ

2.1.2 ปัญหาความเข้าใจคำศัพท์ในแบบเรียน แบ่งออกเป็น

2.1.2.1 คำศัพท์ในชีวิตประจำวัน

2.1.2.2 คำศัพท์ที่เป็นสำนวน

2.1.2.3 คำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ

2.2 ปัญหาในการใช้ภาษา แบ่งออกเป็น

2.2.1 ปัญหาในการใช้คำ

2.2.2 ปัญหาในการพูด

ปัญหาความเข้าใจ

ก. ปัญหาในการฟัง

ข้อทดสอบชุดนี้มี 40 ข้อ เพื่อทดสอบความหมายเสียงพยัญชนะ และระ
ผลของข้อทดสอบปรากฏดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับความหมายของคำ

ข้อทดสอบประกอบด้วยประโยคซึ่งมีคำหรือวลีเดียวกันในภาษาไทยกลางและ
ภาษาไทยเหนือ แต่ให้ความหมายต่างกัน พบว่าใน 22 ข้อ นักเรียนฟังประโยค
และตีความหมายถูกคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 51.37 และผิดร้อยละ 47.77

คำหรือวลีที่นำมาทดสอบได้แก่ กู ยินดี ปากจืด หอม น้อย
หัน นาเอ็นดู ท่า แแยง หมาก-ตอง แก้ว มะเขือ-ส้ม ล้อ จะไป
คุม จ้อง หนุม แพ้ แพะ ผิด ส้ม แวน

ปัญหาเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ

ข้อทดสอบส่วนนี้มี 11 ประโยค ซึ่งมีคำที่เป็นปัญหาสำหรับเด็กในภาคเหนือ
เพราะคำเหล่านั้นใช้พยัญชนะต่างเสียงกันในทั้ง 2 ภาษา ทำให้นักเรียนเข้าใจ
ความหมายของคำผิดไป นักเรียนฟังประโยคเหล่านี้แล้ว เข้าใจความหมายได้ถูกต้อง
คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 40.83 และผิดร้อยละ 58.04

คำที่นำมาทดสอบได้แก่ เรา ผัด ควร ขวา ขวักไขว่ ทัด ต้น
เบื่อน ปาน ปาน กู กลอง

ปัญหาเกี่ยวกับเสียงสระ

ข้อทดสอบมี 6 ประโยค ประกอบด้วยคำซึ่งมีเสียงสระที่ต่างกันในภาษาไทยกลางและไทยเหนือ นักเรียนฟังประโยคเหล่านี้แล้วเข้าใจความหมายถูกต้องคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 45.68 และผิดร้อยละ 53.55

ข. ปัญหาความเข้าใจคำศัพท์ในแบบเรียน

ข้อทดสอบชุดนี้แบ่งออกเป็น 40 ข้อ เพื่อทดสอบปัญหาของคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คำศัพท์ที่เป็นส่วนวนในภาษาไทยกลาง แต่ภาษาไทยเหนือใช้คำชรรคมคาและคำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ ผลของข้อทดสอบปรากฏดังต่อไปนี้

ปัญหาความเข้าใจคำศัพท์ในชีวิตประจำวัน

ข้อทดสอบมีคำศัพท์ 13 คำ ที่ปรากฏในภาษาไทยกลางและไทยเหนือ เป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ใน 2 ภาษาใช้คำที่ต่างกัน คำที่นำมาทดสอบได้แก่คำว่า มะละกอ น้อยหน้า ข้าวสวย เข้มคเข้ม กราบเรือ หูหนวก ขาแพลง โกลาหล ปีบ พุทรา สับปะรด บึง เลอะเทอะ

คำที่นำมาทดสอบนั้น นักเรียนไม่เคยได้ยินคิดค่าเฉลี่ยร้อยละ 18.52 และไม่เข้าใจความหมายร้อยละ 41.98

ปัญหาคำศัพท์ที่เป็นส่วนวนในภาษาไทยกลางแต่ภาษาไทยเหนือใช้คำชรรคมคา

ข้อทดสอบประกอบด้วยคำศัพท์ 14 คำ ซึ่งเป็นส่วนวนในภาษาพูดหรือภาษาเขียน คำเหล่านี้จะใช้ภาษาชรรคมคาแทนก็ได้ เช่นคำว่า "สารภาพ" ในภาษาไทยกลางมี "ยอมรับผิด" เป็นภาษาชรรคมคาที่มีความหมายเท่ากัน คำที่อยู่ในข้อทดสอบนี้ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ แต่มีคำศัพท์ชรรคมคาใช้ในความหมายนั้น ๆ คำที่นำมาทดสอบได้แก่คำ ติดนินทา พันธุ์พืช สาหัส สารภาพ ตะครุบ สงบ-เสงี่ยม กระฉับกระเฉง ชื่นชม กระตัก โคลงเคลง ประนมมือ เจ้าจ้อ ในหลวง ลูกเจี๊ยะ

ผลของการทดสอบปรากฏว่าทั้ง 14 คำนี้ นักเรียนไม่เคยได้ยินคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 15.89 และเข้าใจความหมายไม่ถูกต้องร้อยละ 39.78

ปัญหาของคำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ

ข้อทดสอบส่วนนี้มีคำศัพท์ 13 คำ เป็นคำที่ใช้ในภาษาราชการคำศัพท์เฉพาะหรือคำศัพท์ทางวิชาการ เป็นคำที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเหนือ ได้แก่คำว่า สัญญลักษณ์ อพยพ อวัยวะ อาคาร ตระหนัก พิจารณา ความผาสุก พาหนะ ภาชนะ คนจร ลมสังค อนุสาวรีย์ ทางสาธารณะ

ในการทดสอบนักเรียนไม่เคยได้ยินคำเหล่านี้คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 20.12 และเข้าใจความหมายไม่ถูกต้องร้อยละ 48.86

ปัญหาในการใช้ภาษา

ก. ปัญหาในการใช้คำ

ข้อทดสอบประกอบด้วยคำ 40 คำ ซึ่งนักเรียนใช้อยู่ในชีวิตประจำวันและนักเรียนเกิดความสับสนเพราะทั้ง 2 ภาษาใช้คำต่างกัน เช่น ภาษาไทยกลางเรียกคนที่ตัวไม่สูงว่า "เตี้ย" แต่ในภาษาไทยเหนือเรียกว่า "ต่ำ" ในขณะที่ "ต่ำ" หมายถึง "มีฐานะไม่เท่าเทียมเขา" ในภาษาไทยกลาง

คำและวลีที่เป็นปัญหาของนักเรียนในภาคเหนือที่ใช้ในข้อทดสอบได้แก่ ใใส่ บ่อ คุก เนื้อเค็ม สุ่ม เร็ว แคม บาดมือ ทิด เขา สด ต่ำ พระ เล็ก โต แข็ง คัง เตี้ย เกลียค กว๋ เร็ว เสื่อ ที่นอน ล่าง ปวดหัว จริง ท้องเสีย ไม่ทำงาน กรรไกร จน แก้อี้ ชยัน นิค สวย งาม กัด สวย ถูก

นักเรียนทำข้อทดสอบส่วนนี้ผิดคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.3

ปัญหาในการออกเสียง

ข้อทดสอบประกอบด้วยวลี 40 วลี ซึ่งมีค่าที่เป็นปัญหาสำหรับเด็กที่ใช้ภาษาไทยเหนือ ในการทดสอบผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านออกเสียงวลีเหล่านี้ ไปด้วย แปรงพัน อบรม ปลดปล่อย ถ้วยชาม สกปรก คนเคียว เครื่องบิน เกี้ยวข้าว สวยงาม ร้องไห้ กวาคบ้าน ขวาทัน เลือดเนื้อ เทียวเตร งาน ขนมหินยว ไม้ เลือสาค กว่างขวาง เทียวแห้ง เขาเขียว ความรัก กลางวัน เจ็บป่วย ควนไฟ ร่ำรวย เกลือเค็ม พ้าฉ่า เรือคว่า เหนื่อยกว่า กวักมือ ไกวเปล ฝื่อแผ่ ยักษ์ใหญ่ ย่ำเท้า ฉำฉา ช่วยเหลือ ช้างฉ่า ของเหลว ใฝ่ฝัน

จากข้อทดสอบปรากฏว่า นักเรียนมีปัญหาในการออกเสียงต่อไปนี้

1. เสียงพยัญชนะเดี่ยว

ออกเสียง	/พ/	เป็น	/ฟ/	ร้อยละ	9.23
ออกเสียง	/ค/	เป็น	/ก/	ร้อยละ	15.22
ออกเสียง	/ร/	เป็น	/ล/	ร้อยละ	87.5
ออกเสียง	/ย/	เป็น	/ญ/	ร้อยละ	4.03
ออกเสียง	/ว/	เป็น	/ง/	ร้อยละ	5.12

2. เสียงพยัญชนะประสม

ออกเสียง	/กว/	เป็น	/คว/	ร้อยละ	23.47				
ออกเสียง	/กว/	เป็น	/ว/	ร้อยละ	22.59				
ออกเสียง	/คว/	เป็น	/ว/	ร้อยละ	23.47				
ออกเสียง	/ปร/ และ /คร/	เป็น	/ปล/ และ /คล/	ร้อยละ	33.33				
ออกเสียง	/ปร/	เป็น	/ป/, /ทร/	เป็น	/ต/ และ /คร/	เป็น	/ค/	ร้อยละ	49.2
ออกเสียง	/ปล/	เป็น	/ป/ และ /กล/	เป็น	/ก/	ร้อยละ	62.56		

3. เสียงสระเดี่ยว

ออกเสียง	/แ-/	เป็น	/แ-ะ/	ร้อยละ	5.12
ออกเสียง	/-า/	เป็น	/-ะ/	ร้อยละ	9.43
ออกเสียง	/โ-ะ/	เป็น	/โ-/	ร้อยละ	4.17
ออกเสียง	/เ-/	เป็น	/เ็ย/	ร้อยละ	30.77 ✓
ออกเสียง	/เ-/	เป็น	/แ-/	ร้อยละ	5.77

4. เสียงสระประสม

ออกเสียง	/เ็ย/	เป็น	/เ-/	ร้อยละ	41.56 ✓
ออกเสียง	/เ็อ/	เป็น	/เ็ย/	ร้อยละ	19.05 ✓
ออกเสียง	/เ็อ/	เป็น	/เ-อ/	ร้อยละ	13.46
ออกเสียง	/เัว/	เป็น	/โ-/	ร้อยละ	29.81 ✓

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในการเรียนภาษาไทยกลางของเด็กในภาคเหนือ

การแก้ไขปัญหานักเรียนชั้นประถมในภาคเหนือประสบในการเรียนภาษาไทยกลางควรจะแยกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การปรับปรุงหนังสือเรียน
2. การปรับปรุงวิธีสอนภาษาไทยกลางสำหรับนักเรียนภาคนี้โดยเฉพาะ

การปรับปรุงหนังสือเรียน

ในปัจจุบันนี้นักเรียนชั้นประถมที่อยู่ในระดับการศึกษาเดียวกันทั่วประเทศไทยใช้หนังสือเรียนชุดเดียวกันโดยมิได้มีการคำนึงถึงความแตกต่างของภาษาถิ่นของนักเรียน การใช้หนังสือเรียนชุดเดียวกันดังที่ได้ปฏิบัติมาเป็นเวลาช้านานนี้ทำให้เพิ่มภาระแก่ครูผู้สอนชั้นต้น ๆ อย่างมากในการที่จะต้องเพิ่มคำอธิบาย เพื่อช่วยให้นักเรียนของตนมีความเข้าใจเนื้อความที่อยู่ในหนังสือเรียน ส่วนที่ครูเพิ่มเติมนั้นมิได้มีบทเรียนที่แน่นอน

ทั้งยังขึ้นอยู่กับความเข้าใจและความสนใจของครูที่มีต่อการเรียนของนักเรียนด้วย เพราะเป็นสิ่งที่ครูทำขึ้นด้วยตนเองโดยมิได้มีผู้ใดแนะนำหรือเสนอแนะ หากครูปราศจากความสนใจในการสอน นักเรียนก็จะขาดผลประโยชน์ส่วนนี้ไป

จากการศึกษาเปรียบเทียบภาษาไทยกลางและภาษาไทยเหนือที่ได้รายงานไว้ในบทที่ 1 เป็นเรื่องยืนยันว่าภาษาถิ่นภาคเหนือแตกต่างจากภาษาไทยกลางเป็นอันมาก เมื่อนักเรียนเริ่มเรียนภาษาไทยกลางจึงคล้ายกับนักเรียนเริ่มเรียนภาษาใหม่หนึ่งภาษา ในขณะที่นักเรียนใช้ภาษาไทยกลาง ลักษณะการแทรกแซงของภาษาไทยเหนือจึงปรากฏชัดเจนมาก นอกจากนั้นการที่ผู้เรียนต้องเรียนแบบเรียนเป็นภาษาไทยกลางทันทีที่เริ่มเรียนจึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสับสนและความไม่เข้าใจให้กับผู้เรียน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ ผู้วิจัยใคร่จะเสนอแนะดังนี้

1. ควรจะมีแบบเรียนหนึ่งชุด เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในภาคเหนือโดยเฉพาะ ในแบบเรียนชุดนี้ควรมีบทฝึกหลาย ๆ แบบ และมีวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนสามารถออกเสียงสระและพยัญชนะของภาษาไทยกลางได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว พร้อมทั้งสอนการใช้คำศัพท์ของภาษาไทยกลางที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนภาคเหนือด้วย

2. ควรจะมีแบบเรียนเสริมให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือโดยอธิบายคำศัพท์ที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนภาคเหนือเพิ่มเติมในทุกวิชา

การปรับปรุงวิธีสอน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาในภาคเหนือเป็นจำนวนไม่ใช่น้อยที่ต้องพูดภาษาไทยเหนือ หรือภาษาไทยกลางปนภาษาไทยเหนือ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนซึ่งเขียนเป็นภาษาไทยกลาง ส่วนนักเรียนก็ยังคงใช้ภาษาไทยเหนือในห้องเรียน ข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนเรียนภาษาไทยกลางอย่างผิวเผิน ไม่สามารถใช้ภาษาไทยกลางได้จริง ปัญหาข้อนี้อาจจะแก้ไขได้ด้วยการปรับปรุงวิธีสอนดังนี้

1. ควรจะสอนภาษาโดยการสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนใช้ภาษาไทยกลาง เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการใช้ภาษาไทยกลางเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร

2. ควรจะอาศัยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ใช้กิจกรรมนาชานิคภายในกลุ่มประมาณ 6 ถึง 8 คน เพื่อฝึกให้นักเรียนใช้ภาษาไทยกลางในการสนทนาตั้งคำถามและตอบคำถาม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์จะช่วยให้นักเรียนรู้สึกสนุก และเกิดความเคยชินที่จะใช้ภาษาไทยกลางเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การฝึกในลักษณะนี้จะช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาไทยกลางได้อย่างคล่องแคล่วแม่นยำ และสามารถใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารได้

6. ช่วยหีบหอมให้พี่ "หอม" หมายความว่า
 ก. สิ่งที่ไม่น้ำพริกเปลือกสีแดง
 ข. สิ่งที่ไม่น้ำพริกเปลือกสีขาว
7. ไก่มีลูกน้อย หมายความว่า
 ก. ไก่มีลูกไม่มาก
 ข. ไก่มีลูกตัวเล็ก ๆ
8. ทองดีฝัดข้าว หมายความว่า
 ก. เขาทำอาหาร
 ข. เขาเอาข้าวเมล็ดสีออก
9. เขาเห็นควรถี่จะขึ้นรถโดยสาร หมายความว่า
 ก. เขาเห็นควยที่ขึ้นรถโดยสาร
 ข. เขาเห็นไฟลุกที่รถโดยสาร
10. เขาหันแก้อี้ หมายความว่า
 ก. เขาคุยแก้อี้
 ข. เขาหมุนแก้อี้
11. อย่าให้เด็กเดินไปทางขวา หมายความว่า
 ก. บอกให้เด็กเดินไปทางซ้ายมือ
 ข. อย่าให้เด็กเดินไปบนทางที่ทำไว้ข้ามน้ำ
12. มีเหตุใหญ่ที่ปลายนา หมายความว่า
 ก. เหตุใหญ่ขึ้นที่ปลายนา
 ข. เกิดเรื่องใหญ่ที่ปลายนา
13. เด็กคนนี้น่าเอ็นดูจริง หมายความว่า
 ก. เด็กหน้าตาสวย
 ข. เด็กมีเรื่องเคืองคร่อนมาก
14. อย่าไปท่าเรือเลย หมายความว่า
 ก. ไม่ต้องคอยเรือ
 ข. ไม่ต้องไปที่จอดเรือ
15. เขาแยงท่อน้ำ หมายความว่า
 ก. เขาทำความสะอาดท่อน้ำ
 ข. เขาคุยท่อน้ำ
16. ยายจะกินหมากต้องทุบให้นุ่ม หมายความว่า
 ก. ยายจะกินหมาก
 ข. ยายจะกินผลไม้
17. มาลีหักคอกไม้ หมายความว่า
 ก. มาลีเอาคอกไม้เสียบไว้ที่หู
 ข. มาลีเก็บคอกไม้

18. ป้าเก็บเงินไว้ซื้อแก้ว หมายความว่า
 ก. ป้าจะซื้อที่ใส่น้ำ ข. ป้าจะซื้อหัวแหวน
19. ป้อมเดินไปโรงเรียน ทางนี้ก็ตัน ทางนั้นก็ตัน หมายความว่า
 ก. ป้อมหาทางออกไม่ได้ ข. ป้อมไปถึงโรงเรียนก่อนโรงเรียนเข้า
20. แม่บอกให้ฉันซื้อมะเขือ ส้ม และหมู หมายความว่า
 ก. แม่บอกให้ฉันซื้อของ 2 อย่าง ข. แม่บอกให้ฉันซื้อของ 3 อย่าง
21. นั่นเสื้อเปื้อน หมายความว่า
 ก. เสื้อไม่สะอาด ข. เสื้อของเพื่อน
22. เขานั่งบนล้อขำมน้ำ หมายความว่า
 ก. เขานั่งบนยาง ข. เขาใช้วีลากลิ้งที่เขาขี่
23. มุกคามีปานสีแดง หมายความว่า
 ก. มุกคามีที่ใส่ของสีแดง ข. มุกคามีรอยสีแดงอยู่บนตัว
24. มีคนชวักไขว่ หมายความว่า
 ก. คนเดินไปมาอยู่หลายคน ข. มีคนหยิบไขว่ขึ้นมา
25. คุณอยู่หน้าโรงเรียน หมายความว่า
 ก. หน้าโรงเรียนมีร่องน้ำ ข. คนสอนหนังสืออยู่หน้าโรงเรียน
26. เขาเขียนรูปเสีย หมายความว่า
 ก. รูปของเขาไม่สวย ข. เขาวาดรูปสัตว์ที่ดูมาก
27. คำใส่จะไปเขียนบนกระดานคำ หมายความว่า
 ก. มีคนห้ามคำใส่ไม่ให้เขียนบนกระดานคำ
 ข. คำใส่กำลังเดินไปเขียนบนกระดานคำ
28. บุญแทนล้างตุ่ม หมายความว่า
 ก. บุญแทนเป็นแผล ข. บุญแทนมีหมอน้ำ
29. เขาชอบจองฉัน หมายความว่า
 ก. ฉันมีสิ่งที่ไม่ให้ฉันเบียดฝน ข. เขามองฉัน

32.

- ก. เขาชอบกินอาหารชนิดหนึ่ง
- ข. เขาชอบเดินในถนนเล็ก ๆ

33.

- ก. เขาเห็นสัตว์
- ข. เขาเห็นป่าเล็ก ๆ

34.

- ก. วิเชียรมีนิสัยไม่เหมือนมานะ
- ข. วิเชียรไม่พอกับมานะ

35.

- ก. เด็ก ๆ ชอบกินผลไม้ที่เปรี้ยว ๆ หลายอย่าง
- ข. เด็ก ๆ ชอบกินผลไม้หนึ่งอย่าง

36.

- ก. เขาไม่ชอบคำถามเกี่ยวกับเลข
- ข. เขาไม่ชอบเขียนตัวเลข

37.

- ก. เขาเห็นยักษ์ตัวใหญ่
- ข. เขาเห็นโยคีค่า

38.

- ก. เขาเช็คสิ่งที่เขาใช้เวลาแต่งตัว
- ข. เขาเช็คสิ่งที่เขาใช้เวลาอ่านหนังสือ

39.

- ก. หน้าตาของเขาคลายพอดิน
- ข. เขาทำงานกับพอดิน

40.

- ก. เขาเห็นเครื่องสำหรับศิษนาคใหญ่
- ข. เขาเห็นถนนสายใหญ่

ตอนที่ 2 การใช้คำ

จงเติมคำที่กำหนดคิให้ลงไปในช่วงว่างให้ไ้ความ

ตัวอย่าง

เขาชายของแล้ _____

ก. ชาคทุน

ข. ชาคทุน

คำที่ถูกรู้กัองในภาษาไทยกลางคือ ก. ให้นักเรียนเขียนวงกลมรอบข้อ ก.

ต่อไปนี้ไ้เป็นข้อสอบ

1. เขา _____ เสื่อ

ก. ใส

ข. ปรุง

2. ควายชอบนอนแซ่น้ำใน _____

ก. บวก

ข. บอ

3. นักโทษถูกขังอยู่ใน _____ 10 ปี

ก. คุก

ข. คอก

4. เขาชอบกินข้าวกับ _____

ก. ซีนเค็ม

ข. เนื้อเค็ม

5. พ่อของฉฉฉ _____ บุหรี่วันละ 10 มวน

ก. คุศ

ข. สูบ

6. มานะทำงานเหนื่อยตลอดวัน เขาจึงเข้านอน _____ กว่าทุกวัน

ก. เร็ว

ข. เช้า

7. ห้องนี้ _____ เหลือเกิน

ก. แคบ

ข. กี้ค

8. มานีท่ามีค _____ สุวรรณา

ก. บาคมือ

ข. จับมือ

9. ข้าว _____ คอบัญญา เขาจึงรีบคีมน้ำ

ก. คิค

ข. แคน

ตอนที่ 3 คำศัพท์

คำต่อไปนี้อยู่ในหนังสือเรียนชั้นประถม 2 จงเลือกความหมายที่ตรงกับคำศัพท์นั้น ๆ
ถ้านักเรียนไม่เคยได้ยินมาก่อน ให้เลือกข้อ ค.

ตัวอย่าง
ผีเสื้อ

ก. ผีชนิดหนึ่ง ข. แมลงชนิดหนึ่ง ค. ไม่เคยได้ยิน
ข้อที่ถูกคือ ข. ให้นักเรียนเขียนวงกลมรอบข้อ ค. ถ้านักเรียนไม่เคยได้ยินมาเลย
ให้เขียนวงกลมรอบข้อ ค.

ต่อไปนี้ เป็นข้อสอบ

1. มะละกอ

ก. ผักชนิดหนึ่ง ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง
ค. ไม่เคยได้ยิน

2. น้อยหน้า

ก. เด็กผู้ชาย ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง
ค. ไม่เคยได้ยิน

3. ศิรินินทา

ก. ชมเชย ข. พูดถึงคนอื่นอย่างไม่ดี
ค. ไม่เคยได้ยิน

4. สัญญลักษณ์

ก. เครื่องหมาย ข. รับปากว่าจะทำ
ค. ไม่เคยได้ยิน

5. พันธุ์พืช

ก. ต้นไม้เล็ก ๆ ที่แข็งแรง ข. ลูกสัตว์ที่แข็งแรง
ค. ไม่เคยได้ยิน

6. สาส์น
 ก. ร้ายแรง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. หักท้าว
7. ข้าวสวย
 ก. ข้าวสารเม็ดยาว ๆ
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. ข้าวที่สึกแล้วไม่แฉะ
8. สาราภาพ
 ก. พุทความจริง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. รูปสวย ๆ
9. เขม็ดเขม็ด
 ก. ใช้เงินอย่างระวาง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. เข็คพัน
10. อพยพ
 ก. มีความร้อน
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. ย้ายที่อยู่
11. อวัยวะ
 ก. ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. อ้วน
12. ตะครูป
 ก. ต้นไม้ชนิดหนึ่ง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. จับ
13. อาคาร
 ก. วันต่อจากวันจันทร์
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. ตึกหรือบ้าน
14. ตระหนัก
 ก. ของหนัก
 ค. ไม่เคยได้ยิน
 ข. แน่ใจ

15. กราบเรือ
 ก. นั่งไหว้อยู่บนเรือ
 ข. ส่วนหนึ่งของเรือ
 ค. ไม่เคยได้ยิน
16. สงบเสงี่ยม
 ก. ไม่วุ่นวาย
 ข. ของใช้
 ค. ไม่เคยได้ยิน
17. พิจารณา
 ก. ทำนา
 ข. คิค
 ค. ไม่เคยได้ยิน
18. ความผาสุก
 ก. อาหารที่สุกแล้ว
 ข. อยู่เป็นสุขสบาย
 ค. ไม่เคยได้ยิน
19. พาหนะ
 ก. ของหนัก
 ข. สิ่งที่เราไปตามที่ต่าง ๆ
 ค. ไม่เคยได้ยิน
20. ภาชนะ
 ก. ของใช้
 ข. รถชนิดหนึ่ง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
21. กระจับกระจาง
 ก. ด้กชนิดหนึ่ง
 ข. ว่องไว
 ค. ไม่เคยได้ยิน
22. หูหนวก
 ก. หูมีน้ำไหลออกมา
 ข. หูไม่ได้ยินเสียง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
23. ขาแพลง
 ก. ปวดขาเพราะชาบิค
 ข. ชาหัก
 ค. ไม่เคยได้ยิน

32. ประนมมือ
 ก. โบกมือ
 ข. ไหว้
 ค. ไม่เคยได้ยิน
33. เจ้าจ้อ
 ก. สัตว์ชนิดหนึ่ง
 ข. จ้าวที่ขบถ
 ค. ไม่เคยได้ยิน
34. ในหลวง
 ก. พระเจ้าแผ่นดิน
 ข. คนตัวใหญ่
 ค. ไม่เคยได้ยิน
35. ลูกเจี๊ยม
 ก. ลูกนก
 ข. ลูกไก่
 ค. ไม่เคยได้ยิน
36. พุทรา
 ก. ผลไม้ชนิดหนึ่ง
 ข. พระพุทธรูป
 ค. ไม่เคยได้ยิน
37. ทางสาธารณะ
 ก. ทางที่ทุกคนใช้
 ข. ที่เล่น
 ค. ไม่เคยได้ยิน
38. สับปะรด
 ก. รถใช้ตัดหญ้า
 ข. ผลไม้ชนิดหนึ่ง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
39. บึง
 ก. แมลงชนิดหนึ่ง
 ข. ที่ ๆ มีน้ำขัง
 ค. ไม่เคยได้ยิน
40. เลอะเทอะ
 ก. สกปรก
 ข. เสียหาย
 ค. ไม่เคยได้ยิน

ข้อทดสอบอ่านฟังเสียง

ไปคั้วย แปร่งพิน อบรม ปลดปลอย ถ้วยชาม
 สกปรก คนเคี้ยว เครื่องบิน เกี้ยวข้าว สวยงาม ร้องไห้
 กวาคบ้าน ขวาทัน เลือดเนื้อ เพี้ยวเตร งานไม้ ชมมเหนียว
 เสื่อสาค กว่างขวาง เหี่ยวแห้ง เขาเขี้ยว กลางวัน ความรัก
 เจ็บป่วย ควันไฟ ร่ำรวย เกลือเค็ม ฟ้าผ้า เรือคว่า
 เหนื่อยกว่า กวักมือ ไกวเปล ฝื่อแผ่ ยักษ์ใหญ่ ย่ำเท้า ฉ่าฉา
 ช่วยเหลือ ข้างฝา ของเหลว ใฝ่ฝัน